

HUIS VAN DE WIJK

LYDIA

Gezellige kerstlunch

Nieuwe workshops

Dufayhuis

De Jonge Strijkers

Op de koffie in de buurt

Deze krant is een uitgave van het Huis van de Wijk Lydia/Buurthuis Lydia en wordt huis-aan-huis verspreid. Oplage: 15.000 (5 x per jaar)

Samenstelling/redactie: Jenneke van Bakel (JvB), Dédé Brouwer (DB), Daniëlle de Doelder (DdD), José Helmer (JH), Charles van der Hoog (CvdH), Inge Oortgiesen (IO), Carla Wijnstroot (CW).

Bijdragen in dit nummer van: Jacqueline Blaauboer (JB), Hans Beerends (HB), Thea Geurtsen (TG), Joris Marsman (JM), Gaby van der Mee (GvdM), Florrie de Pater (FdP).

Vormgeving: studio 10, Tineke Kooistra

Foto's: Archief Lydia (tenzij anders aangegeven) en Date van Utteren

Drukkerij: Rodi Rotatiedruk

Redactie: redactie@buurthuislydia.nl

Advertenties: advertentie@buurthuislydia.nl (kijk voor tarieven op www.buurthuislydia.nl)

De redactie van de wijkkrant bestaat vrijwel geheel uit vrijwilligers. Ingezonden artikelen, max. 400 woorden, zijn welkom op redactie@buurthuislydia.nl en worden altijd met referentie (bron) geplaatst. Ingezonden foto's moeten een grootte hebben van minimaal 1 MB. De weer-gegeven meningen hoeven niet overeen te komen met die van de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor om stukken in te korten en te beoordelen op geschiktheid. Deze wijkkrant wordt door vrijwilligers huis aan huis bezorgd in de op de voorkant vermelde buurten. Geen krant ontvangen? U kunt er ook een afhalen bij: **Buurthuis Lydia** Roelof Hartplein 2a, 1071 TT 020 662 94 97 (van 12-16 uur) info@buurthuislydia.nl www.buurthuislydia.nl

Volgende krant: bezorging vanaf maandag 16 februari. *Kopij inleveren vóór maandag 5 januari. Reservering voor advertentieruimte vóór maandag 5 januari via advertentie@buurthuislydia.nl*

Voor actuele informatie over Huis van de Wijk Lydia en Buurthuis Lydia kunt u ook terecht op de website. Typ in de webadresbalk: buurthuislydia.nl voor de startpagina en dan vindt u ook de wijze van aanmelden voor het ontvangen van de digitale nieuwsbrief, het digitale krant-archief vanaf 2021 en het laatste nieuws over Lydia's activiteiten.

Voorwoord	3
Buurthuis Lydia en Huis van de Wijk	4-9
Activiteiten in Buurthuis Lydia	10-11
Dufayhuis	12-15
Cultuur in de buurt	16-19
Onze buurt	20-25
Buurt, Flora en Fauna	26-27
In en uit de buurt	28
Denksport	29
Denkend aan Oud-Zuid	30
Bij de achterkant	31

Komt dat zien!

Onderstaande gebeurtenissen zijn zéker een bezoek aan Buurthuis Lydia waard:

- Kerstlunch op 14/12 om 13.00 uur, met inloop vanaf 12.00 uur en optreden van balletgroep
- Babbletruc, interactieve workshop over oplichten op 10/12 van 15.00 - 17.00 uur
- Sing along op 15/12 van 15.00 - 16.15 uur
- Workshop verbindend communiceren op 21/01, 28/01 en 4/2/2026, van 09.30 tot 11.30 uur
- Zondag Matinee op 16/11, 14/12 en 8/2/2026 van 15.00-16.00 uur
- Workshop Ritueel geven aan loslaten op 17/12 van 13.00 - 15.00 uur met soep vooraf van 12.15 - 12.45 uur
- Vredesmeditatie op 16/12 van 16.45 - 17.15 uur
- Vintage- en curiosamarkt op 21/12 van 12.00-16.00 uur
- True Jazz op 30/11, 25/01 en 22/02/2026 van 16.00-18.30 uur
- Koffieconcert op 11/01/2026 om 11.00 uur

Bij de voorkant: De straten zijn weer feestelijk aangekleed met decemberlichtjes en kerstversieringen. In de Cornelis Schuytstraat heeft bloemist Menno Kroon flink uitgepakt met een flonkerende luifel en een aantrekkelijke uitstalling van winterbloeiërs onder enorme kerstballen.

Foto: Tineke Kooistra

Huis van de Wijkkrant Lydia

Foto: Florrie de Pater

Beste buurtbewoner,

De winter komt eraan, de extra truien en dekentjes liggen al klaar. Maak het vooral knus thuis en neem bij koude voeten een ouderwetse kruik. Wij proberen het in Buurthuis Lydia zo gezellig mogelijk te maken. We stoken de kachel niet al te hoog om het klimaat te sparen, maar verwelkomen u wel met voldoende warmte en een warme sfeer. En natuurlijk met veel activiteiten. Welke? Dat kunt u lezen in deze laatste wijkkrant van het jaar. Ook het programma van het Dufayhuis staat in deze krant en een aantal activiteiten die u elders in de buurt deze winter kunt ondernemen. En dat er zoveel te doen is, is maar goed ook, want de feestelijkheden van Amsterdam 750 jaar zijn inmiddels achter de rug. Ik hoop dat u van het driekwart millenniumfeest een graantje heeft kunnen meepikken. Samen met De Coenen en de OBA hebben wij in het kader van 750 jaar Amsterdam in ieder geval meegedaan aan de Ode voor de Vrouw. Daar zijn een paar prachtige odes uitgekomen.

Op 27 september was het Burendag. Goed bezocht en, met een gevarieerd programma van het Klaverblad (Buurthuis Lydia, De Coenen, de OBA en het Buurtteam), erg leuk. Komt u volgend jaar ook om uw burens beter te leren kennen? We deden mee aan '24-uur Zuid' met een druk bezochte Tangoworkshop en de expogroep bracht weer mooi werk over Vriendschap en met schilderijen over de seizoenen (nog te zien tot 14 januari). Daarna een verrassende fototentoonstelling 'Oog in Oog' van vreemde dieren uit verre streken.

Voor de komende twee maanden hebben we een paar leuke nieuwe activiteiten voor u in Buurthuis Lydia. Zo kunt u elke eerste zaterdag van de maand lekker swingen

op goede muziek en in een leuke en gezellige sfeer. We hebben al drie dansavonden achter de rug en het is een hit. Op maandag van 16.00 tot 18.00 uur kunt u eens in de twee weken meedoen aan het maandaggesprek met andere buurtbewoners over een onderwerp dat u bezig houdt. En voor beide activiteiten geldt: kom gewoon langs, opgeven van tevoren hoeft niet. Lekker makkelijk. Voor de kerstlunch, die dit jaar op zondag 14 december plaats vindt, moet u zich wél aanmelden. We zorgen dan weer voor een heerlijke lunch, gratis en voor niks. En vooral ook heel lekker en gezellig. Wees er vroeg bij met opgeven, het aantal plaatsen is beperkt! Vanaf 9 januari bent u iedere vrijdag tussen 16.00 en 18.00 uur welkom voor de vrijdagmiddagborrel.

Het buurthuis is tijdens de kerstvakantie (20 december t/m 4 januari) iedere werkdag van 16.00 tot 18.00 uur open voor een kopje koffie, thee of een drankje. Op 25, 26 en 31 december en 1 januari zijn wij gesloten, zodat onze vrijwilligers, die zich het hele jaar met veel inzet en warmte inzetten voor de buurt, samen met hun familie en vrienden van de feestdagen kunnen genieten.

De wijkkrant is jarenlang vijf keer per jaar uitgekomen. Vanwege de financiering moeten we helaas overstappen op vier keer per jaar. De redactie heeft besloten het 'zomernummer' te laten vervallen, omdat er in de vakantiemaanden weinig gebeurt. Dan vindt u in de krant die in april uitkomt de informatie over de maanden april, mei en juni. We vinden dit jammer, maar het is wel fijn dat we het aantal pagina's hetzelfde kunnen laten.

Florrie de Pater

In memoriam Dorien Jacobs-Dijkstra

Begin oktober hebben we afscheid moeten nemen van een van onze meest gewaardeerde vrijwilligers. Haar overlijden op 28 september was voor iedereen een schok.

Dorien Jacobs heeft zich enorm ingezet voor de buurt en later ook voor Buurthuis Lydia. Voor die tijd was zij ook jarenlang actief bij het Wijkcentrum Vondelpark-Concertgebouwbuilt, waar ze als lid van het 4 Mei comité de Dodenherdenking aan de Amstelveenseweg organiseerde, de bezoekers welkom heette en de programma's uitdeelde.

Haar betrokkenheid bij de buurt was groot. Op het bewoners-overleg van de Johannes Vermeerbuurt ontbrak zij vrijwel nooit. En al kwam ze niet altijd op tijd, ze nam wel buurt-gerichte initiatieven. Toen haar kleindochter op de Van Baerlestraat werd aangereden werd Dorien zo kwaad, dat ze het voor elkaar kreeg met hulp van een door honderden ouders ondertekende petitie, de oversteek te verbeteren voor zowel voetgangers als fietsers. Dankzij Dorien zijn er stoplichten en een zebrapad gekomen.

Jarenlang was Dorien betrokken bij de organisatie van de Jazz-zondagen. Op een bepaald moment werd het te veel voor haar, maar ze bleef de jazz-middagen bezoeken. Op 28 september, de zondag waarop haar heengaan nog niet bij ons bekend was, speelden de jazzmuzikanten de sterren van de hemel. Achteraf denken we: dat was speciaal voor Dorien!

Trouw kwam Dorien elke dinsdag naar het Wijkcafé in het Buurthuis. Ze had zich dan altijd prachtig verzorgd, zij genoot van de gezelligheid en wij genoten van Dorien. Geregeld bracht ze dan lekkernijen van de banketbakker mee. Ook kregen we uitvoerig verslag van alle vorderingen van haar kleinkinderen. En met kerst vroeg ze ons om mee te helpen met het dragen en versieren van haar kerstboom.

Dorien volgde belangrijke tenniswedstrijden op haar telefoon. Het liefst wilde ze dat we dan ook meekeken. Stond Nederland voor, dan glunderden haar ogen.

Dorien voelde zich altijd betrokken bij de buurt.

Na afloop van het Wijkcafé ging ze samen met Yvonne naar Ouderencentrum De Coenen om daar te genieten van een gezonde maaltijd. Dat deed ze zelfs nog toen haar krachten sterk afnamen, de vriendschap met Yvonne vond ze belangrijker. Het kwam ook voor dat zij met een groepje vrijwilligers, na afloop van een activiteit in het buurthuis, nog ergens een pizza ging eten. Dat was altijd gezellig.

In ons buurthuis was Dorien onze vaste inval voor bar en beheer. Was iemand ziek of verhinderd, dan kwam ze koffie en thee zetten voor de docenten, de cursisten en de bezoekers. Dorien stond zagezegd 'haar mannetje' en liet zich niet makkelijk van haar stuk brengen. Als ze zich ergens aan had verbonden dan ging ze er ook helemaal voor.

Dorien was een sociaal bewogen wijkbewoonster van de bovenste klasse! Wij zullen haar enorm missen en zijn dankbaar voor alles wat zij ons heeft gegeven.

Namens de vrijwilligers van buurthuis Lydia:
Thea Geurtsen, Yvonne Teunissen en Joris Marsman

Maandaggesprek

Eens per twee weken vindt in buurthuis Lydia het Maandaggesprek plaats van 16.00-17.30 uur o.l.v. Wilma Cornelisse. Het gesprek kan over allerlei onderwerpen die ons bezighouden, gaan: een aan te raden film of boek, een bijzondere vriendschap, wonen in Zuid of gaat het verkeer te snel?

De onderwerpen worden ter plekke gekozen en de deelnemers bepalen zelf waarover ze willen praten. Een gesprek dat voor u informatief kan zijn of u kan inspireren. U bent van harte welkom. De eerstvolgende data zijn 8 en 22 december 2025. Daarna weer vanaf 5 januari 2026.

Kerstviering: samen genieten aan tafel

Kom erbij op zondag 14 december voor een heerlijke lunch in een sfeervolle, winterse setting

De donkere dagen voor kerst vormen hét moment om samen te komen. Daarom nodigen wij u van harte uit voor een feestelijke kerstlunch voor de buurt op zondag 14 december in een warme, gezellige sfeer.

De inloop is vanaf twaalf uur. Dan komen we met koffie en thee en voor de liefhebber met geurige glühwein en

vanaf 12.15 uur met een romantisch ballet in de kerststemming onder leiding van Gerry Wisman. Rond 13.00 uur gaan we samen aan tafel voor een heerlijke lunch vol gezelligheid, fijne gesprekken en misschien zelfs een vleugje kerstmagie.

De lunch is gratis, maar aanmelden is verplicht via Debby Nieberg info@buurthuislydia.nl. Indien u geen email heeft, kan het natuurlijk ook telefonisch: 06 152 667 86. Zo kunnen wij goed inkopen en zorgen dat er voor iedereen genoeg lekkers is.

Kunt u na aanmelding toch niet komen? Laat het Debby dan even weten, dan kan iemand anders blij worden gemaakt met uw plek. Want let op: het aantal plaatsen is beperkt, dus meld u snel aan! We kijken ernaar uit om samen met u de kersttijd feestelijk in te luiden.

Vredesmeditatie voor iedereen

dinsdag 16 december

Samen stil worden en vrede sturen naar alle levende wezens

In de drukke maand december hebben we juist behoefte aan een rustig moment van verstillend en samenzijn. Tijdens deze meditatie kunt u zich weer meer verbinden met uzelf en met elkaar. Samen de kracht van stilte ervaren heeft een positief effect.

Deze vredesmeditatie is voor iedereen toegankelijk, ook als u nog nooit gemediteerd heeft. U hoeft niets te kunnen. We starten in een comfortabele houding, bijvoorbeeld in de kleermakerszit op de mat of op een stoel. Het is een geleide meditatie. De docent, Els Terwindt, leidt u door alle stappen.

Doet u mee?

Dinsdagmiddag 16 december, deur open: 16.30 uur.

Meditatie: 16.45 - 17.15 uur.

Thee: 17.15-17.30 uur.

De vredesmeditatie is gratis, wel graag aanmelden bij: infowindster@gmail.com

De sing alongs zijn terug!

Op maandag 15 december zingen we samen weer oude, bekende liedjes die bij velen warme herinneringen oproepen. En wellicht ook wat nieuwere songs. Inge Bakker begeleidt de middag met haar mooie zang en gitaarspel en zorgt voor een gezellige, ongedwongen sfeer waarin iedereen kan meedoen. Inge: "Ik heb jarenlange ervaring als zangeres, zangcoach, koördirigent en muziektherapeut. Het lijkt mij leuk om eens per maand met een groepje buurtbewoners samen wat nummers te zingen, al dan niet meerstemmig. Ik sta open voor muzikale wensen en suggesties en ik verheug me erop buurtbewoners te leren kennen."

Iedereen is van harte welkom. Om ervoor te zorgen dat er voor iedereen genoeg lekkers en liedboekjes zijn, vragen we u zich aan te melden bij José Helmer (j.helmer@combiwel.nl of 06 423 601 17). 15 december 15.00 - 16.15 uur, inloop vanaf 14.45 uur.

Inge Bakker, foto: Goedele Mommens

Voor wie doet u de deur open?

Interactieve bijeenkomst over veiligheid, niet alleen voor senioren

Op woensdag 10 december organiseren we samen met de wijkagent van Oud Zuid en Senioren en Veiligheid een interactieve bijeenkomst over een belangrijk onderwerp: hoe u zichzelf kunt beschermen tegen babbeltrucs en andere vormen van oplichting.

Tijdens deze bijeenkomst krijgt u praktische tips, hoort u herkenbare voorbeelden en kunt u zelf vragen

stellen. Zo weet u beter waar u op moet letten en hoe u veilig blijft in en rond uw eigen huis. De bijeenkomst vindt plaats van 15.00 tot 17.00 uur in Buurthuis Lydia. Iedereen is van harte welkom, deelname is gratis en aanmelden is niet nodig. Kom gerust langs en laat u op een toegankelijke manier informeren en inspireren. Samen zorgen we voor een veiligere buurt.

Op de koffie in de buurt

Een klein gebaar met grote betekenis

Afgelopen zomer sprak een actieve buurtbewoonster, die normaal gesproken allerlei activiteiten in Buurthuis Lydia organiseert, me aan. Ze had in de wijkkrant een oproep gelezen om maatje te worden van iemand om samen een kopje koffie te drinken. In de zomer had ze wat extra tijd en wilde ze graag iets betekenen voor een ander. Zo snijdt het mes aan twee kanten: zij kon iets doen voor iemand, en iemand anders kreeg gezelschap en aandacht. Toevallig had ik de dag ervoor iemand gesproken die juist behoefte had aan wat gezelschap. De dames bleken bijna om de hoek van elkaar te wonen en... het klikte meteen. Een eenvoudig contactmoment werd zo een mooi, warm buurtverhaal.

Maatje gezocht, foto: Olia Danilevich

Er zijn meer buurtbewoners die zo'n contactmoment heel erg waarderen. Soms gaat het om een praatje, soms om een wandeling, en soms gewoon om dat fijne kopje koffie met aandacht. Daarom zoeken we maatjes: gezellige buurtgenoten die het leuk vinden om af en toe bij iemand op bezoek te gaan. U hoeft geen superheld te zijn, een vriendelijk gebaar, een luisterend oor en een uurtje van uw tijd is al genoeg.

Samen kijken we naar iemand die goed bij u past. En wie weet levert het ook voor uzelf een waardevol contact op. Lijkt dit u wat?

Neem dan contact op met José Helmer, buurtwerker en welzijnscoach Oud Zuid via j.helmer@combiwel.nl of via 06 423 601 17. Een klein gebaar kan een groot verschil maken. JH

Gratis workshop

over verbindende communicatie: een goed begin van het nieuwe jaar

De workshops Verbindende Communicatie in september waren een groot succes. Daarom komt er in januari een nieuwe reeks voor iedereen die dit inspirerende onderwerp wil ontdekken.

Heeft u weleens een gesprek dat steeds op een ruzie uitloopt? Of houdt u soms liever uw mond om de sfeer niet te verpesten? Misschien zegt u te vaak 'ja', terwijl u eigenlijk 'nee' bedoelt. Of merkt u dat u zich niet echt gehoord voelt – thuis, op het werk of in relaties?

Verbindende Communicatie helpt u om op een andere manier met dit soort situaties om te gaan. Niet door harder te praten, maar door beter te luisteren, eerst naar uzelf en daarna naar de ander. Wat voel ik echt? Wat heb ik nodig? Wat raakt mij, en waarom? Als u dat leert herkennen, begrijpt u ook beter wat er bij de ander speelt. Zo kunt u praten zonder te beschuldigen en luisteren zonder te oordelen – en ontstaat er ruimte voor echte verbinding, ook als het moeilijk wordt. Verbindende Communicatie is geen therapie, maar een praktische manier om met uzelf en anderen om te gaan. U leert uw gevoelens serieus te nemen, duidelijk te zijn over uw grenzen en wensen, en met verschillen of teleurstellingen om te gaan zonder dat het escaleert. Wat u leert is waardevol voor uzelf, maar werkt ook door in uw gezin, in de buurt en op het werk.

Begin het nieuwe jaar met iets nieuws: iets wat meer rust, begrip en verbinding brengt in uw dagelijks leven. Woensdagen 21 en 28 januari en 4 februari 2026, van 09.30 tot 11.30 uur. Let op: dit is één reeks van drie opeenvolgende workshops die op elkaar voortbouwen. Het is niet mogelijk om slechts één losse bijeenkomst te volgen. Deelname is gratis, wel graag aanmelden via richardwehl@gmail.com

Workshop Ritueel geven aan loslaten

Waar verlies is, is rouw. En waar rouw is, is liefde. Ons leven is onlosmakelijk verbonden met ervaringen van verlies: van een scheiding tot het overlijden van een geliefde, van verhuizing tot burn-out en van identiteitscrisis tot klimaatverandering. Wat kunnen rituelen betekenen in het leren omgaan met verlies? Hoe kunnen rituelen ons helpen in ons rouwproces, ook al weten we soms niet precies waar we om rouwen? In deze workshop neemt rouwactivist en afscheidsbegeleider Susanne Duijvestein u mee in de dieptes en hoogtes van het landschap van rouw om samen vorm te geven aan rituelen van loslaten. We leren daarbij hoe loslaten verschilt van verlies, wat loslaten in de natuur betekent en hoe vanuit verlies een hernieuwde liefde voor het leven kan groeien. En vooral gaan we onderzoeken wanneer rituelen

Foto: Nina Slagmolen

hun krachtige werking hebben, die de basis van een eigen ritueel vormen die jou dienen in jouw proces van loslaten. Deze workshop is gratis. We vragen u wel u vooraf aan te melden, omdat het aantal plaatsen beperkt is. Aanmelden bij José Helmer, 06 423 601 17, j.helmer@combiwel.nl Woensdag 17 december van 13.00 – 15.00 uur, inloop vanaf 12.00 uur. Tussen 12.15 en 12.45 uur serveren we een kopje soep voor 2 euro.

Verjaardagstaart

Op 27 oktober was het de echte verjaardag van Amsterdam. Op die dag, precies 750 jaar geleden, verleende de graaf van Holland Floris V de nederzetting 'Amestelledamme' een Tolprivilege en daarmee werd dat in 1275 officieel de geboorteaakte van de stad. Die tolvrijheid was eigenlijk een goedmakertje, nadat het krijgsvolk van de graaf daar nogal had huisgehouden en veel schade had aangericht. Om de verhoudingen weer wat beter te krijgen, kregen de 'lieden die bij de Amsteldam verblijven' het recht om voortaan allerlei goederen binnen het graafschap Holland te vervoeren zonder daarvoor tol (een soort belasting) te hoeven betalen. Dat werd vastgelegd in 'keuren'(wetten) en de nederzetting met vermoedelijk zo'n 1000 inwoners kreeg stadsrechten. Zo vertelt de Canon van Amsterdam in het Stadsarchief. In 2025 telt de stad 934.374 inwoners (onderzoek en statistiek amsterdam.nl).

De historische verjaardag werd groots gevierd met veel symboliek: om 07.50 uur sneed burgemeester Femke Halsema op de Dam een 75 meter lange taart aan en deelde die uit aan voorbijgangers die de stromende regen trotseerden. Gedurende het hele jubileumjaar waren er activiteiten en maakte AT5 wekelijks een televisiemagazine 'Amsterdam in 750 seconden'. 's Avonds was er een indrukwekkende show in een enorme lichtkoepeltent op het Museumplein, met knappe

Engelse conversatie met Hilde de Jong

Kinderen spreken vrij makkelijk Engels en dat is heerlijk om te horen. Helaas is die spreekvaardigheid bij volwassenen vaak wat verdwenen, ondanks een redelijke schoolopleiding. Het helpt om één keer per week met anderen gezellig in het Engels te kletsen.

Hilde is een ervaren docente en geeft al jaren met veel plezier les. Er zijn wat plaatsen vrijgekomen, dus ook au-pairs die hun Engels willen verbeteren zijn van harte welkom.

Maandag 12.00-13.10 uur en 13.15-14.25 uur.

Info: hildedejong47@hotmail.com

staaltjes digitale techniek, veel Amsterdamse artiesten en koninklijke gasten op de eerste rij. U heeft het vast gezien, want het werd rechtstreeks uitgezonden op NPO1. CW

In Buurthuis Lydia werd de bijzondere verjaardag ook gevierd: rond half elf kwam wethouder Sofyan Mbarki verjaardagstaartjes uitdelen. Namens GL-PvdA heeft hij de portefeuilles Economische Zaken, MBO en toeleiding arbeidsmarkt, Aanpak Binnenstad, Jongerenwerk en Sport en Bewegen. Alle 9 wethouders en burgemeester brachten taart bij buurthuizen als bedankje voor hun goede maatschappelijke werk. Mbarki liet zich verrassen door het groot aantal activiteiten en de lange tradities in Buurthuis Lydia.

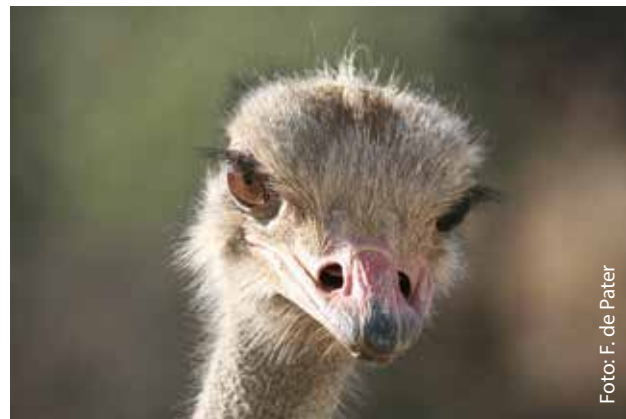

Foto: F. de Pater

Fototentoonstelling Oog in Oog

Op 23 januari van 16.00 - 18.00 uur opent een interessante en grappige tentoonstelling in ons buurthuis. Dieren die u mogelijk nog nooit in het echt hebt gezien kijken u verbaasd, ernstig of vrolijk aan: een puberalbatros, lemuren uit Madagaskar, pinguïns, een zeehond op een hoopje leguanen en nog meer wonderlijke dieren. De tentoonstelling is tot eind april te zien. U bent van harte welkom bij de opening of in de maanden erna.

Kunst verbindt doe mee met de expo-groep

Exposities zoals 'Oog in oog' van Florrie de Pater, die vanaf januari te zien is, worden mede mogelijk gemaakt door een enthousiaste groep vrijwilligers. Zij zorgen er samen voor dat kunst een zichtbare en toegankelijke plek krijgt in het buurthuis. Houdt u van kunst en ontmoetingen met mensen uit de buurt? De expo-groep van het buurthuis zoekt één of twee enthousiaste vrijwilligers die willen meewerken aan de organisatie van onze exposities. Als vrijwilliger helpt u onder andere mee met het selecteren van werk van exposanten, het verzamelen van foto's en teksten, het maken van uitnodigingen en berichten voor de wijkkrant en sociale media, en het afstemmen van praktische zaken rond de opening en het ophangen van de werken. U werkt samen met een klein, betrokken team en hebt veel ruimte om mee te denken en initiatief te nemen. Ervaring is niet nodig, enthousiasme wel.

Lijkt dit u wat of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met via j.helmer@combiwel.nl of via 06 423 601 17. Samen zorgen we voor inspirerende exposities in de buurt.

Samen aan tafel

Het heeft even geduurd, maar we hebben sinds oktober een nieuwe kookgroep! Onze vrijwillige buurt-koks serveren om de week om 18.00 uur een heerlijk tweegangendiner met diverse wereldgerechten voor slechts 8 euro.

Dankzij een oproep via de VCA (de Vrijwilligers Centrale Amsterdam) hebben we de nieuwe koks mogen verwelkomen en op 29 oktober zijn de dames en heren enthousiast van start gegaan. Wilt u op woensdagavond mee-eten? Meld u dan uiterlijk

maandagmiddag 12.00 uur aan via buurtmaaltijd@buurthuislydia.nl.

3 december: Spaanse paella.
Dessert: purée de mango con yogur (mangopuree met yoghurt)
17 december: Licht pittige stoofpot van wortel, kikkererwten met harissa.
Dessert: een mix van vla, kwark, vruchten op sap en vers fruit.

Wees van harte welkom voor een lekkere maaltijd in goed gezelschap. Data en menu vindt u vanaf januari 2026 op onze website.

Foto: Markus Winkler

Kookworkshops

Buurthuis Lydia heeft sinds twee jaar een prachtige, praktische keuken die uitnodigt om te koken en workshops koken te geven. Heeft u zin om zelf een of meerdere workshops te geven of kent u mensen die dat graag zouden willen doen? Laat het ons weten! U kunt dan een e-mail sturen naar info@buurthuislydia.nl of gewoon eens langs komen. Dat kan het beste op maandag of dinsdagmiddag.

Foto: Date van Utteren

Koffieconcert met jong talent van Jonge Strijkers Nederland

Jonge Strijkers Nederland. Foto: Sarah Wijzenbeek

Wij nodigen u van harte uit voor een sfeervol koffieconcert met jonge musici van *Jonge Strijkers Nederland*.

Dit concert vormt een prachtige gelegenheid om met inspirerende muziek samen het nieuwe jaar feestelijk in te luiden. Twee strijkwartetten uit de kamermuziekafdeling brengen een afwisselend programma met werken van onder anderen Borodin, Piazzolla en Sibelius, van romantische lyriek tot zinderende Argentijnse ritmes.

Tijdens dit koffieconcert hoort u twee van hun kamermuziekensembles in een meer intieme setting. De jonge musici laten horen hoeveel energie en verfijning kamermuziek kan hebben. Een uitgelezen kans van dichtbij kennis te maken met de nieuwe generatie strijkers, die het publiek meeneemt in haar liefde voor muziek.

De Jonge Strijkers vormt een landelijk jeugdorkest waarin talentvolle strijkers uit heel Nederland samen

musiceren. Het orkest, dat inmiddels ruim tien jaar bestaat, heeft zich ontwikkeld tot een toonaangevend ensemble in de jeugdklassieke muziek.

In 2025 maakte het orkest een succesvolle concertreis naar New York, waar het optrad in onder meer Carnegie Hall. Ook in Nederland treden zij regelmatig op in grote zalen als het Concertgebouw in Amsterdam en Tivoli Vredenburg in Utrecht.

Deze zomer staat een nieuwe internationale reis op het programma: een concert in de beroemde Musikverein in Wenen. Kom genieten van prachtige live muziek, een ontspannen sfeer en een heerlijke kop koffie op 11 januari om 11.00 uur. Inloop vanaf 10.30 uur.

Zondagmatinees

14 december 2025

Duo Sax & Stem

Marianne Selleger, zang en Dirk Hooglandt, saxofoon

Ze zullen een kerstprogramma brengen met een omlijsting van klassieke muziek en filmmuziek. Na afloop serveren wij gratis een glas glühwein.

Foto: Leonardo Crahay Bloklander

8 februari 2026

Het CHlaRa Piano Trio

**Andrea Bentivoglio, viool
Ephraïm van IJzerlooij, cello en
Paul de Boer, piano**

Zij spelen een gevarieerd programma o.a. van Clara Schumann, Antonin Dvořák, Johannes Brahms en Astor Piazzolla.

De zondagmatinees zijn van 15.00 tot 16.00 uur. U bent van harte welkom! Entree €7, met stadspas €2,50

Wat is er te doen in Buurthuis Lydia?

Dit is een overzicht van alle reguliere activiteiten die in Buurthuis Lydia plaatsvinden. In de kerstvakantie kan het programma echter afwijken. Voor meer informatie over het rooster rondom de kerst van een bepaalde activiteit, de deelnemersbijdrage of andere vragen raden wij aan om contact op te nemen via het vermelde e-mailadres of telefoonnummer van de docent of initiatiefnemer.

Maandag Pilates, 09.30-10.30 uur Marijse Binsbergen m.e.binsbergen@gmail.com 06 2455 5590	Hedwig von Ende, vonendeh@gmail.com, 06 2326 30 35 € 2,50 p.p.	Kunstgeschiedenis 13.00-14.30 & 14.30 - 16.00 uur Yvonne Lievaart yvonneliavaart@chello.nl	Mindfulness 14.00-15.00 uur Annemarie van den Bogaard ambogaard@ziggo.nl 06 2082 9560, € 3,50 p.p.
Nederlands, conversatie 9.45-11.45 uur Dédé Brouwer d_brouwer@xs4all.nl € 45,00 voor 12 lessen	Maandaggesprek 16.00-17.30 uur Vanaf 15 september om de week. Wilma Cornelisse thea.geurtsen@buurthuis-lydia.nl	Naailles, 14.00-16.00 uur Anouk van Geuns a.van.geuns1@kpnplanet.nl € 2,50 p.p	* Soep en spelletjes start weer vanaf 19/11 van 15.00 - 16.30 uur, en daarna om de week. In 2026 vanaf 14/01 en daarna om de week Spelletjes zijn gratis. Kom soep € 2,00 Annelies van der Schaaf-Bos 06 1876 8788
Nederlandse les voor beginners 09.45-11.45 uur Mitchy Leimena d_brouwer@xs4all.nl € 45,00 voor 12 lessen	* Klassiek ballet voor volwassenen, 17.00 - 18.00 uur Gerry Wisman, 020 694 4419	Alegria koor, 14.30-16.00 uur Roelie Stammis roelie.stammis@gmail.com	Pilates 15.15-16.15 uur & 16.15-17.15 uur Geertje Bakker gmbakker21@hotmail.com
Naailles 10.00-12.00 uur Truus Lieverdink truuslieverdink@gmail.com 06 2282 7707	Italiaans voor licht gevorderden 16.00-17.15 uur Italiaans voor vergevorderden 17.30 - 18.45 uur Vittorio Cantalamessa vfmcant@xs4all.nl	* Wijkcafé Lydia, 16.00-18.00 uur Iedereen is welkom!	* Spreekuur bouwadvies 16.00 - 17.30 uur Hans van Gielen, 020 676 66 13 of 06 512 612 57
Tekenen en schilderen 10.45-12.45 uur Dirk Moons, 06 5168 0269 dirk.moons@zonnet.nl	Kizomba, 19.00-20.15, 20.15-21.30, 21.30-22.45 UUR hello@ourkizombaconnec-tion.nl, 06 2421 2249	Hatha Yoga Speciaal- voor vrouwen in de knel. 16.30- 17.30 uur Aanmelding infowindster@gmail.com. Blok 6 lessen €10. Stadspas €5	Wereldkeuken, Samen aan tafel Om de week op woensdag vanaf 3/12 om 18.00 uur Aanmelden op maandag tot 12.00 uur via buurtmaaltijd@buurthuis-lydia.nl
Engels, conversatie B2 12.00-13.10 & 13.15-14.25 uur Hilde de Jong hildedejong47@hotmail.com 020 676 8272	Schaken Caissa kinderen 18.30-19.30 uur jeugdleider@caissa-amsterdam.nl	Schaken Caissa, 19.30-23.30 uur caissa@caissa-amsterdam.nl	Bridgeclub 'Lybri' 12.30-16.30 uur Joke de Waal, 06 42782014, jokedewaalbodt@gmail.com
* Bridge-inloop, 13.00-17.00 uur R. Gerritsen, 020 612 2516	Dinsdag • MBVO Gymnastiek 60+, 9.30-10.15 uur • MBVO Fitgym 55+, 10.30-11.15 uur • MBVO Gymnastiek deels op stoel 60+, 11.30-12.15 uur info@mbvoamsterdam.nl	Woensdag Pilates 09.30-10.30 uur & 10.45-11.45 uur Marijse Binsbergen m.e.binsbergen@gmail.com 06 2455 5590	Bridgeles voor beginners 14.00-16.30 uur Guido Bakker, gji.bakker@hetnet.nl
* Inloopspreekuur Buurteam Oud Zuid i.s.m. andere organi- saties. 13.00 - 14.30 uur (niet op feestdagen) U kunt gewoon binnenlopen	* Open inloop schildergroep, wekelijks van 11.00 - 12.30 uur To Elting, telling100@gmail.com	Tekenen en Schilderen 10.00-12.00 uur Els de Does, 06 2351 6626 e.de.does@freeler.nl	Nederlandse les beginners 19.00-21.00 uur Mitchy Leimena d_brouwer@xs4all.nl € 45,00 voor 12 lessen
Solodansen in een groep 13.30 - Absolute beginners 14.30 - Beginners 15.30 - Gevorderden	* Jazz-ballet voor volwassenen 12.30-13.45 uur Gerry Wisman, 020 694 4419	Tekenen en schilderen met aquarelverf, 10.00-12.00 uur Edgar Jansen edgarportrets@hotmail.com	Roelof Hartkoor, 19.30-21.00 uur Annemiek Aarsman keers@xs4all.nl 020 4706 580 of 06 2264 9398

Franse les op B2-niveau 20.00 - 21.30 uur Samuel Bauer jpgitos@gmail.com	Modeltekenen met Sam (aanmelden verplicht) 14.00-16.00 uur modeltekenenlydia@outlook.com, € 3,50 p.p.	Tekenen en schilderen, 10.00-12.00 uur Els de Does, 06 2351 6626 e.de.does@freeler.nl	* Buurtbuik, 13.00-14.00 uur oudzuid@buurtbuik.nl
Donderdag Meditatie Zen Groep, 10-10.45 uur Vera Boon, 020 612 3842 vera.boon@hetnet.nl	* Dansen is gezond, 16.30 - 17.30 uur Kata Kertész samiszen@gmail.com	Volksdansen 55+, 11.00-12.30 uur Angela Reutlinger a.reutlinger@telfort.nl 020 6719 632. € 3,50 p.p.	Tangosalon, 19.00-23.00 uur Yerpun Castro danstango.online@gmail.com, 06 4536 3100
Ya-Yoga voor vrouwen & mannen 11.00-12.00 uur Vera Boon, 020 612 3842 vera.boon@hetnet.nl www.ya-yoga.org	Wellingtonkoor, 2 wekelijks, 17.30-19.30 uur Cees Janssen - Loeky Olthuis ceesgcjanssen@gmail.com loeky.olthuis@chello.nl	Portrettekenen Amsterdam - open inloop 13.00-15.15 uur. Vanaf januari van 12:45 tot 14.15 uur Yvonne Sikkink yvonsikkink@gmail.com 06 2212 2739, € 3,50 p.p.	Zondag Zondagmatinee, 15.00-16.00 uur 16/11, 14/12 en 8/2/ 2026 Annelies van der Schaaf 06 1876 8788, Entree. € 7,00 (€ 2,50 stadspas)
Naailles van 10.00 - 12.00 uur Truus Lieverdink truuslieverdink@gmail.com 06 2282 7707	Schrijfcursus in het Engels 19.00 - 21.00 uur International Writers Collective, sarah@internationalwriterscollective.com	Begeleid bridgen, 15.00-17.30 uur Guido Bakker, 06 1714 5400 gji.bakker@hetnet.nl	True Jazz onder leiding van Truus Engels, 16.00-18.30 uur 16/10, 30/11, 25/1 en 22/2/2026 € 7,00 (2,50 € stadspas)
* Tuingroep 10.00-12.00 uur tuingroep@buurthuislydia.nl	Feldenkrais. Bewust door bewegen 12.30-13.30 uur Farida Braam fbra.feldenkrais@gmail.com 06 2792 0315, € 3,50 p.p.	Portretteren – open inloop 15.45-17.30 uur. Vanaf januari 2026: 14.30 - 16.00 uur Coosje Wilterdink, € 3,50 p.p. j.wilterdink1@chello.nl	Modelschilderen 12.30-15.30 uur Aanmelden verplicht via modeltekenenlydia@outlook.com, € 3,50 p.p.
* Bridgeclub 'Lybri' 12.30-16.30 uur Joke de Waal, 06 42782014, jokedewaalbodt@gmail.com	* Spreekuur bouwadvies 16.00 - 17.30 uur Hans van Gielen, 020 676 66 13 of 06 512 612 57	Socratisch Café, laatste vrijdag v/d maand van 15.00-18.00 uur socratischcafenederland.nl	Maandag t/m vrijdag Buurtcafé, 16.00-18.00 uur
Bridgeles voor beginners 14.00-16.30 uur Guido Bakker, gji.bakker@hetnet.nl	Wereldkeuken, Samen aan tafel Om de week op woensdag vanaf 3/12 om 18.00 uur Aanmelden op maandag tot 12.00 uur via buurtmaaltijd@buurthuis-lydia.nl	Solodansen in een groep 19.00 - Absolute beginners 20.00 - Beginners 21.00 - Gevorderden Hedwig von Ende, vonendeh@gmail.com, 06 2326 30 35, € 2,50 p.p.	Peuteropvang De Vuurvogel Combiwel voor Kinderen 020 575 4700
* Vredescafé, elke 3de donderdag vd maand van 20.00 - 22.30 uur Stephan Eshuis / To Elting 06 2379 0557, s.eshuis@planet.nl	Nederlands les beginners 19.00-21.00 uur Mitchy Leimena d_brouwer@xs4all.nl € 45,00 voor 12 lessen	Vrijdagmiddag-borrel (vanaf 9 januari), 16.00 - 18.00 uur	Bokstraining Erwin Gerding Info@debokstrainer.nl
Ons Amsterdam, 2e donderdag v/d maand van 20.00-22.00 uur Els Schnijder, 06 5160 9030	Tekenen en Schilderen 10.00-12.00 uur Els de Does, 06 2351 6626 e.de.does@freeler.nl	Toriba dans 19.30-21.00 uur To Elting telling100@gmail.com 06 2512 5422, € 3,50 p.p.	Dinsdag t/m donderdag VCA (Vrijwilligerscentrale Amsterdam) 06 3719 9450 / 06 1834 3830
Vrijdag Spreekuur, laatste vrijdag van de maand, 10.00 tot 11.00 uur Wijkagent Alex de Bruijne Gebiedsmakelaar Jerome Scheltens	Roelof Hartkoor, 19.30-21.00 uur Annemiek Aarsman keers@xs4all.nl 020 4706 580 of 06 2264 9398	Zaterdag * Klassiek ballet voor jeugd van 6 tot 12 jaar, 10.00-11.00 uur Gerry Wisman, 020 694 4419	 Tijdens de kerstvakantie (20 dec t/m 4 jan) is het buur- thuis op werkdagen van 16.00 tot 18.00 uur open voor een kopje koffie, thee of een drankje. Op 25, 26 en 31 december en 1 januari zijn we gesloten.

Oorlogsliefdekinderen

Mijn beste studievriend was een prachtige, rijzige man met een afkomst zo complex als de geschiedenis zelf: een kwart Nederlands-Indisch, een kwart Chinees, en de rest Nederlands. Zijn vader was trompetter in het KNIL geweest en kon de meest vreselijke verhalen over zijn krijgsgevangenschap toen ze voor de Japanners een spoorweg in het Birmaanse oerwoud moesten aanleggen, vertellen. Jarenlang heb ik bij hen mogen genieten van de Nederlandsch-Indische keuken waar zelfs een gewone andijvie-stamp met bal op een of andere manier

voort, de zogenaamde 'oorlogsliefdekinderen'. En deze kinderen wilden als volwassenen weleens weten hoe dat allemaal zat met hun ouders daar in Nederlandsch-Indië.

Stef Scagliola en Annegriet Wietsma hebben daarover een multimediaal project gemaakt met een lezing, een website, een documentaire en een boek. 'Liefde in tijden van oorlog' is de titel. Stef Scagliola komt op 2 december langs in ons Dufay Café om een en ander uit de doeken te doen. We geven hun het woord:

achter met hun licht gekleurde kind. Ze hadden het vaak niet makkelijk in het onafhankelijke Indonesië."

Stef Scagliola zal een presentatie geven aan de hand van een aantal concrete cases en filmbeelden uit de documentaire.

Na die presentatie wordt een aantal exemplaren van het boek 'Liefde in tijden van oorlog' gratis uitgedeeld! Het is dus zaak u voor deze bijzondere avond in het Dufay Café op tijd aan te melden op vondeldorp.nl door te klikken op 2 december in de Activiteiten-agenda.

Dinsdag 2 december, in Dufay Café, inloop om 19.30 uur en aanvang presentatie om 20.00 uur. CvdH

Foto's www.oorlogsliefdekind.nl

rijker smaakte en warmer rook dan die van mijn eigen Amsterdamse moeder. Ze zeggen dat ongelijke polen elkaar aantrekken. De wetenschap verklaart dat met de theorie dat vermenging van genen van ongelijke bron een betere uitkomst kan hebben. Nou, mijn vriend was het levende bewijs daarvan. Nederlandse meiden stoven op hem af.

Een Afrikaanse wijsheid zegt 'Mannen en vrouwen hebben kinderen'. Dit was in Nederlands-Indië niet anders. Tijdens De koloniale oorlog tussen 1946 en 1949 zaten daar Nederlandse militairen, jonge mannen alleen en ver van huis. En wat willen jonge mannen? Precies! Zij voelden zich aangetrokken tot de ranke, vriendelijke bevolking. Er kwamen veel relaties en kinderen uit

"Niets menselijker dan een militair in den vreemde. Stuur hem naar een ver oord waar hij zonder vrienden, familie of afleiding de spanning en angst van militaire acties moet afreageren, en hij zal op zoek gaan naar ontspanning en troost; vaak gebeurt dat in de vorm van liefdesrelaties en seksuele contacten met lokale vrouwen. Daar worden weer kinderen uit geboren. Dat Nederlandse meisjes zwanger raakten door relaties met Duitse militairen tijdens de bezetting, en door Canadese militairen tijdens de bevrijdingsroes is redelijk bekend. Maar lange tijd is verzwegen dat ook Nederlandse militairen tijdens hun inzet in de koloniale oorlog met Indonesië tussen 1946 en 1949 op grote schaal kinderen verwekten. De Nederlandse vaders keerden terug naar Nederland en nogal wat moeders bleven

In april 2026 komt de superkeet!

Groot nieuws deze keer! Eindelijk is de financiering rond. April volgend jaar begint de bouw links achter in de Dufay Tuin. Dankzij de inspanningen van onze Tjeerd en Michaël komt daar een prachtig luxe schuurachtig lokaal waar iedereen uit de buurt z'n fietsband kan plakken en aan z'n fiets sleutelen, z'n broodrooster of ander onwillig keukentuig uit elkaar (laten) halen, repareren en in elkaar zetten; zagen, timmeren, beitsen en verven; schilderen, etsen en tekenen; kleien, breien en vr.... eh, nee dat even niet. Hoe dan ook, iedereen die iets wil *maken* met de handen is welkom. Jongeren welkom, leeftijd onbelangrijk.

We zijn tegenwoordig zoveel met ons hoofd en beeldschermpjes bezig dat het contact met het fysieke zoek dreigt

te raken. Er moet evenwicht zijn tussen het fysieke en het geestelijke, dat is in alle opzichten gezond. Niet voor niets zijn er veel vrijwilligers voor de tuin en andere activiteiten en blijven mensen tot op hoge leeftijd roeien en rennen. Kortom, om allerlei redenen die hier niet kunnen worden genoemd, want we

moeten het luchtig houden, houdt het lichaam happy door ook met de handen te werken.

Kom dus met ideeën en suggesties want met de Dufay Buurtwerkplaats komt het allemaal goed. CvdH

Sterke Verhalen uit het Dufay Café Na 30 jaar Australisch zwijgen...

Nee, het moet net voor de Beatles-tijd zijn geweest, pakweg 1960. Toen was een Australische man nog spannend. Op een late lentedag zag zo'n type eens vanaf het terras van Café Welling uit een huis in de J.W. Brouwerstraat een zeg maar huwbaar meisje komen aan wie hij geen weerstand wilde bieden. Moedig als Crocodile Dundee stapte hij op haar af. Enige drankjes en praatjes verder ging ze mee naar Australië om daar samen nieuw leven te maken. Maar

volgens een gynaecoloog moest ze al eerder in Amsterdam bezwangerd zijn. Haar man kwam 't niet te weten - what else is new.

Welnu, toen haar eerste zoon een jaar of dertig was, begon hij zich te interesseren voor zijn Nederlandse wortels. Het leek hem leuk eens aan te bellen op het adres waar zijn moeder had gewoond. De vrouw daar leek op zijn eigen moeder, maar zij versteende alsof ze een geest zag. "Dat kán niet, jij bent allang dood!" De jongeman bleek als twee druppels water te lijken op een jonge Trino Flothuis (1939-1969), die later met Wim T. Schippers het TV-programma Hoepla! deed. Haar zus had een uiterst korte, heftige relatie met hem gehad. En nu was het 1991. Wijs geworden door het destijds eventjes populaire gedicht waar Arnold Schön-

berg zijn strijksextet Verklärte Nacht op had gebaseerd, deden zij er beiden het zwijgen toe. Maar in ons Dufay Café moest die Vondeldorpus het toch opeens kwijt. (Misschien is in het Letterkundig Museum in Trino's archief bevestiging van dit sterke verhaal te vinden.) CvdH

Als u iets in het Dufay Café heeft meegemaakt wat leuk en toch aardig is, sterk en toch echt, vreemd maar vertelbaar, grappig, ongewoon, te lief of te stout, laat het dan even weten via de redactie van dit blad of stuur een appje op 06 537 074 78.

Dufay Café: loop eens binnen

Meer informatie over het programma? Scan de QR-code of ga naar: vondeldorp.nl/dufay-cafe/programma

Film en amusement

Dinsdag 9 december 20.00-22.00 uur

The Holiday, 2006, door Nancy Meyers

Voel alvast de magie van Kerst met *The Holiday*! Twee vrouwen (Kate Winslet en Cameron Diaz) ruilen van huis en vinden onverwacht nieuwe liefde en vriendschap. Hartverwarmend, grappig en perfect voor de feestdagen!

Dinsdag 16 december 20.00-22.00 uur

Bridge en/of klaverjassen Gewoon gezellig bridgen en/of klaverjassen voor beginners (die wel al de basiskennis bezitten) tot gevorderden. Wie voor het eerst meedoet: wel even aanmelden

Woensdag 17 december 20.00-22.00 uur

Pubquiz. Elke derde woensdagavond van de maand de leukste pubquiz van Amsterdam Zuid. Vijf rondes met vragen plus elke maand een speciaal thema. Dit keer: Familie.

Dinsdag 6 januari 20.00-22.00 uur

Film Youth (2015)

Een ontroerende film van Paolo Sorrentino over ouder worden, vriendschap en vergankelijkheid. *Youth* volgt twee oude vrienden (Michael Caine en Harvey Keitel) die terugblikken op hun leven te midden van adembenemende Alpen-landschappen.

Woensdag 21 januari 20.00-22.00 uur

Pubquiz, (zie 17 december)

Thema: Jaaroverzicht 2025.

Dinsdag 27 januari 20.00-22.00 uur

Bridge en/of klaverjassen

Gewoon gezellig bridgen en/of klaverjassen. Voor beginners (die wel al de basiskennis bezitten) tot gevorderden. Wie voor het eerst meedoet: wel even aanmelden.

Dinsdag 10 februari 20.00-22.00 uur

Film Nog niet bekend, kijk op de website van Vondeldorp.

Foto: Ben van Duin

Zondag 18 januari 16.00-18.00 uur

Sarphati, een ongekende volksheld

Acteur Harpert Michielse brengt de joodse arts Samuel Saphati tot leven. Met zijn stand-up history voert hij ons naar het Amsterdam van begin negentiende eeuw. Een groot deel van de bevolking sterft aan de cholera, de kolere. Grachten zijn open riolen en een derde van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Die stad smeekt om hulp en die komt van een gedreven en initiatiefrijke armenarts. Samuel Sarphati trekt Amsterdam letterlijk uit de stront en bouwt paleizen voor haar inwoners.

Toegang: Toegang: regulier € 17, leden Vondeldorp € 14 en Stadspas € 6

Toegang: Film € 3,50 of € 1 stadspas met groene stip, Bridge/klaverjassen gratis, wel graag aanmelden via events@vondeldorp.nl.

Voor informatie en kaarten bestellen: www.vondeldorp.nl/dufay-cafe/programma.

Lezingen en Informatie

Dinsdag 2 december 20.00- 22.00 uur

Een lezing door Stef Scagliola:

Oorlogsliefdekind

Nederlandse soldaten hadden in de periode 1946-1949 veel liefdesrelaties met Indonesische meisjes. Vaak werden er kinderen geboren: oorlogsliefdekin-deren. (Zie ook pag. 12 voor het hele verhaal).

Dinsdag 13 januari 20.00-22.00 uur

Positieve Gezondheid - Voorzorgcirkels

Er zijn momenten in het leven dat je terug moet vallen op anderen, maar wel zelf de regie wilt houden. Hoe kun je je daarop voorbereiden? Door voorzorgcirkels. Wat zijn dat en hoe kan je die opzetten? Daar gaat het 13 januari over. Hoe willen Zorg en Buurtwerk vanuit het Dufayhuis hier een rol inspielen?

Wie wil er mee doen om dit in de buurt van de grond te tillen?

Informatie Tjeerd Hulsman 06 533 176 75. Gratis entree.

Muziek en Cultuur

Zondag 18 januari 16.00-17.30 uur

Stand-up

Acteur Harpert Michielse brengt de volksheld Sarphati met zijn stand-up history tot leven. De initiatiefrijke armenarts trekt Amsterdam letterlijk uit de stront en bouwt paleizen voor haar inwoners. (Zie inzet)

Zondag 25 januari 16.00- 18.00 uur

Klassieke Muziek

Het duo Con Anima! met Arnaud Rosdorff (piano) en Iris van de Laar (viool). Op hun veelzijdige programma staat behalve klassiek ook filmmuziek. Dus het wordt een middag met Bach, Sibelius, Ravel én Schindler's List. Muziek om bij weg te dromen op een winterse dag!

Zondag 15 februari 16.00-18.00 uur

Klassiek

Muzikaal programma met Michel Krielaars over zijn boek Rivier van bloed. Een cultuurgeschiedenis van de Wolga (zie inzet).

Toegang: regulier € 17, leden Vondeldorp € 14 en Stadspas € 6.

Voor informatie en kaarten bestellen: www.vondeldorp.nl/dufay-cafe/programma.

Fysiek en mentaal fit

Culturele apotheek

Iedere eerste en derde woensdag van de maand is er Culturele Apotheek. Samenlezen voor liefhebbers.

Deelname gratis. Er is koffie/thee en iets lekkers. Voor meer info kunt u contact opnemen met Margriet Idenburg, margriet@idenburg.com

Iedere donderdag 10.30-11.30 uur

Bewegen op muziek 55+

Iedereen kan meedoen.

Deelname gratis. Meer info:

Marrigje van Roessel, 06 218 331 48, mvanroessel@teamsportservice.nl

Iedere eerste zondag van de maand

13.00-15.00 uur

12 stappen naar verbondenheid

Entree gratis voor leden VG Amsterdam, niet-leden € 15 (contant aan kassa). Consumptie gratis.

Zondag 15 februari 16.00-18.00 uur

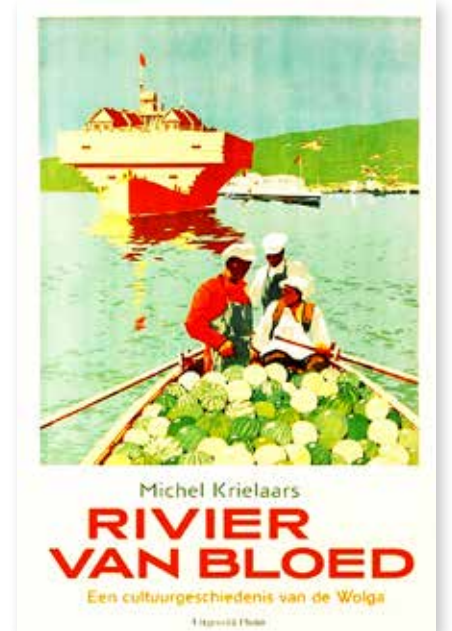
Rivier van bloed. De geschiedenis van de Wolga

Journalist Michel Krielaars schreef een boek over het hart van Rusland: de Wolga, rivier van bloed.

Henriette Schenk (mezzosopraan) en Ellen Boers (accordeon) verzorgen de muzikale omlijsting van zijn programma met liederen over de Wolga. De rooftochten van Ivan de Verschrikkelijke spreken tot de verbeelding. Zijn politieke politie trok te paard door het land, om plunderend en verkrachtend de adel in het gareel te houden.

Het is geen toeval dat er parallellen zijn met Poetins schrikbewind.

Toegang: Toegang: regulier € 17, leden Vondeldorp € 14 en Stadspas € 6

Van Gogh Museum

'Van Gogh en de Roulins. Eindelijk weer samen'

Vincent van Gogh, 'Het Gele Huis' 1888.

'Van Gogh en de Roulins. Eindelijk weer samen' is een tentoonstelling over de bijzondere vriendschap tussen Vincent van Gogh en de postbode Joseph Roulin en bevat veertien portretten van de familie Roulin, die voor het eerst samen te zien zijn. Van Gogh schilderde niet alleen Joseph, maar ook diens vrouw Augustine en hun drie kinderen: de zeventienjarige Armand, de elfjarige Camille en baby Marcelle. Deze bijzondere serie ontstond tijdens Van Goghs verblijf in Arles (1888-1889), waar hij een hechte vriendschap had met de postbode en diens gezin. Van Gogh schilderde alle gezinsleden meerdere keren. Hij zag hen niet alleen als model, maar vond bij hen de warmte van een gezin die hij zelf nooit had gehad. Voor deze portretten liet hij zich inspireren door voorgangers als Rembrandt en Frans Hals. Behalve werk van deze zeventiende-eeuwse schilders wordt ook werk getoond van Paul Gauguin, die tijdens zijn verblijf bij Van Gogh in het Gele Huis ook de familie Roulin portretteerde.

Verder worden voor het eerst de brieven van postbode Roulin aan de familie Van Gogh getoond.

De bovenste verdieping van de tentoonstelling is helemaal ingericht als Arles. Het Gele Huis op ware grootte (8 meter hoog) vormt het hart van deze presentatie, omringd door reproducties van historische foto's van Arles en Van Goghs eigen weergave van zijn omgeving. Hier kunnen bezoekers van alle leeftijden zelf aan de slag met onder meer het maken van portretten of een eigen verhaal bedenken in het Gele Speelhuis. Voor de allerkleinsten zijn er kleurplaten en het Gouden Boekje *Vincent en Camille* om samen te lezen. Wat een leuke aanrader voor de hele familie! Nog te bezoeken t/m 11 januari 2026. DB

Museumtochten Groengrijs Bus

Vrijdag 16 januari Kunsthall Rotterdam

Sculpting the Senses, Iris van Herpen

Ga mee naar de Kunsthall. Daar is het werk van Nederlands beroemdste modeontwerper Iris van Herpen (1984) eindelijk van dichtbij te zien. De grote overzichtstentoonstelling van haar werk 'Sculpting the senses' was als eerste in Musée des Arts Décoratifs in Parijs te zien en reisde daarna naar Brisbane en Singapore.

Van Herpen geldt als een van de meest avantgardistische couturiers van haar generatie. Ze kwam in 2010 als eerste met een 3-D geprint kledingstuk. Haar baanbrekend gebruik van innovatieve technieken combineert ze met het traditionele vakmanschap van de haute couture.

Op de tentoonstelling zijn er ruim honderd iconische creaties te zien. Er

is één nieuw spektakelstuk dat in de andere steden niet te zien was: de jurk die ze afgelopen juli in Parijs showde tijdens de coutureweek, genaamd de 'living look'. Hij bevat 125 miljoen levende algen die licht geven als de drager beweegt. Omdat de jurk de hele dag bevochtigd moet worden en op de juiste temperatuur moet blijven, staat deze als enige achter glas.

In de tentoonstelling komen mode, hedendaagse kunst, design en wetenschap samen. Het unieke tentoonstellingsontwerp, de perfecte belichting en de zinnenprikkende soundscapes van muzikant en kunstenaar Salvador Breed maken deze tentoonstelling tot een ware belevenis. De tentoonstelling telt negen thema's, een 21-eeuws rariteitenkabinet en een replica van haar atelier in Amsterdam. Daar hangen honderden materiaalproefjes, waarvan sommigen zelfs mogen worden aangeraakt. De tentoonstel-

Ontwerp van Iris van Herpen

ling kwam tot stand in nauwe samenwerking met het Musée des Arts Décoratifs, Parijs en Atelier Iris van Herpen.

Kosten bustocht: 40 tot en met 45 deelnemers: € 16, vanaf 46 deelnemers € 15 (excl. entree museum). Entree Kunsthall: € 18. Gratis met Museumkaart, Vereniging Rembrandtpas en Vriendenloterij VIP kaart.

Opstapplaats en vertrektijd: 9.00 uur Roelof Hartplein, 09.20 uur Station RAI.

Voor informatie en boeken: groengrijs.com, tochten in de planning. Online aanmelden gaat het snelst. *Geen internet en geen mensen in uw naaste omgeving die u kunnen assisteren bij het aanmelden via de site?* Neem dan contact op via de voicemail van 06 249 479 41 en vermeld duidelijk naam dagtocht, uw naam, telefoonnummer en opstapplaats.

Stedelijk Museum

Freedom

Met 'Erwin Olaf - Freedom' presenteert Het Stedelijk het eerste overzicht twee jaar na zijn plotselinge overlijden, als eerbetoon aan een veelzijdige en gelaagde kunstenaar. Daarmee is postuum Olafs vurige wens te exposeren in het Stedelijk Museum Amsterdam vervuld, al had hij dat graag zelf nog willen meemaken.

Naast iconische kunstwerken en series van Erwin Olaf (1959-2023) is er ook minder bekend werk te zien, waaronder video's en sculpturen, zijn werk voor reclamadoeleinden, en persoonlijk archiefmateriaal. Erwin Olaf was een vrijdenker, het nastreven van persoonlijke vrijheid voor iedereen was de basis voor alles wat hij deed. Zijn activistische levenshouding vormt de rode draad in de tentoonstelling.

Begonnen als journalist in de jaren '80 maakte hij o.a. rapportages over homorechten voor o.a. Vrij Nederland en De Nieuwe Revue. En beeldbepalende campagnes voor het Aidsfonds en COC. Foto's van de bruisende queer partywereld waar hij

Erwin Olaf: April Fool, 2020

midden in stond, maar altijd onder zijn regie. Onder invloed van choreograaf Hans van Manen maakte hij veel foto's van balletdansers, hun beheerste, krachtig gespierde bewegingen op pijnlijke spitzen bewonderend.

In de laatste periode komen al zijn technische en compositorische kwaliteiten samen. Opvallend is de 'April Fool' serie uit 2020 in de corona-tijd, met bijna lege winkelschappen. In de laatste zaal hangen levensgrote zwart-wit foto's van de Alpen waarin figuren en hij, kwetsbaar met zuurstofslang, nietig afsteken tegen de overweldigende omgeving. Het slotstuk van de tentoonstelling betreft zijn laatste werk, een onvoltooid videowerk. Vlak na zijn longtransplantatie, nog bezig met een vervolg, overleed hij. Dit onvoltooide videowerk kreeg postuum de titel 'For Life'.

Het was mij bijna onmogelijk om in één bezoek alles te zien en de intense indrukken te verwerken.

Maar fijn: we hebben nog tijd voor bezoek(en) tot 1 maart 2026. DB

Rijksmuseum

Occupied City

Een stadsportret door de ogen van kunstenaar Steve McQueen

De gevel van het Rijksmuseum aan het Museumplein is tot en met 25 januari een groot filmdoek. Daar wordt dag en nacht, zonder geluid, de 34 uur durende film *Occupied City* van Steve McQueen geprojecteerd. Deze film, gebaseerd op het boek *Atlas* van een bezette stad van Bianca Stigter, toont hedendaags Amsterdam, maar onder de oppervlakte speelt de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. Er worden meer dan tweeduizend locaties getoond waar tijdens de bezetting ingrijpende gebeurtenissen hebben plaatsgevonden.

In het auditorium van het museum is de film in het weekend in blokken te zien, mét geluid en een voice-over (Engels, met Nederlandse ondertiteling) die vertelt wat er tijdens de oorlog op deze plekken gebeurd is. Zo worden de persoonlijke verhalen achter de gevels hoorbaar. De vertoning is inbegrepen bij het entreeticket. De film maakt deel uit van het jubileumjaar waarin Amsterdam 750 jaar bestaat en 80 jaar vrijheid viert.

De data van de filmvertoning in het auditorium zijn te vinden op de website van het Rijksmuseum. JvB

Still uit *Occupied City*, projectie Rijksmuseum

Rijksmuseum

Mini theeserviesje uit het poppenhuis

Thuis in de 17e eeuw

Met de tentoonstelling *Thuis in de 17de eeuw* laat het Rijksmuseum een dag uit het leven in de tijd van Rembrandt, Vermeer en Frans Hals zien. Persoonlijke verhalen geven een blik op hoe mensen, oud en jong, arm en rijk, in de 17de eeuw woonden, werkten, aten, speelden, baden en rouwden. Dankzij het bijzondere scenografische ontwerp van theatermaker en kunstenaar Steef de Jong wandelt de bezoeker via negen levensgrote 'kijkdozen' door de dag, van het eerste ochtendlicht tot het moment waarop de kaarsen worden gedoofd. Hoogtepunten uit de toegepaste kunst komen in de tentoonstelling samen met alledaagse voorwerpen die in elk huishouden aanwezig waren.

Het beroemde poppenhuis, dat eind 17de eeuw werd samengesteld door Petronella Oortman, werd in haar tijd al beschouwd als een meesterwerk en behoort tot een van de topstukken in het Rijksmuseum. Poppenhuizen waren destijds geen speelgoed, maar een verbeelding van het ideale huishouden, gevuld met honderden perfect uitgevoerde miniatuurobjecten. Vandaag de dag is het spektakelstuk een waardevolle bron voor het leven in de 17de eeuw. Nergens komt u dichterbij het dagelijks leven in een

17de-eeuwse huis en is die wereld van toen zó tastbaar.

Op de website Rijksmuseum.nl neemt de Britse actrice Helena Bonham Carter – in de Nederlandse versie doet actrice Monic Hendrickx dat – u mee op ontdekkingsstocht door deze miniatuurwereld. Elk detail, elk voorwerp en elk schilderij is precies zo uitgevoerd als in een echt huis.

Fotografie in 19e eeuws Amsterdam: de albuminedruk

In de vroege dagen van de fotografie was een portret laten maken een luxe die alleen voor de hogere klassen was weggelegd. Gelukkig kwam daar door snelle ontwikkelingen verandering in. Zo werd in 1850 in Frankrijk het albuminepapier uitgevonden. Dit dunne papier, bedekt met een laagje albumine (eiwit uit een kippenei) gemengd met keukenzout, werd lichtgevoelig gemaakt met zilvernitraat. Een glazen collodiumnegatief werd op dit papier in daglicht belicht, bij voorkeur op een bewolkte dag.

Albuminepapier was octrooivrij en werd al snel wereldwijd toegepast. Ook in Amsterdam schoten de fotostudio's als paddenstoelen uit de grond. Vooral de kabinetfoto's, vaak foto's van stadsgezichten, en de kleine cartes-de-visite (CDV) met fotoportret werden razend populair. Vaak stond de naam van de fotostudio in sierlijke letters onder de foto, soms ook op de achterkant, zoals bij deze vroege albuminedruk van twee zusjes in identieke jurken gemaakt in de studio van Christiaan Marcussen. Hij was als kunstschilder opgeleid aan de Rijksacademie, maar Marcussen was ook fotograaf en had een studio in de Kalverstraat. Fotografie-opleidingen bestonden nog niet. De albuminedruk was scherp, niet zo kwetsbaar en had vaak een bruinige

Van schaar tot naaigerei en van muizenval tot waterpomp. Ook aan ruimtes die verborgen zijn, zoals de bibliotheek, de kelder en de wc is gedacht. De online tour verscheen ter gelegenheid van de tentoonstelling, die nog te zien is tot en met 11 januari. Museumdocenten zijn in het weekend en in de kerstvakantie tussen 12.00-16.00 uur aanwezig om van alles te vertellen over de 17de eeuw. CW

Portret van twee meisjes in geruite jurken met hoeden, Christiaan Marcussen, albuminedruk, ca. 1862, coll. Rijksmuseum

kleur. Soms werd de foto goud getoond, dat gaf meer contrast en zorgde voor een betere houdbaarheid. Er zijn ook albuminedrukken te vinden die met de hand met verf ingekleurd zijn. De kleurenfotografie was nog niet uitgevonden. CDV's werden vaak door mensen onderling uitgewisseld en er bestonden speciale albums om ze in te bewaren. Ook in deze tijd zijn ze nog steeds een geliefd verzamelobject. JvB

Vijf eigenzinnige componisten

Leos Janáček

Federico Mompou

George Gershwin

Arnold Schönberg

Francis Poulenc

Amsterdam Zuid herbergt veel muzikale bewoners. Niet alleen professionele – van oudsher woonden hier componisten, dirigenten en leden van het Concertgebouworkest – maar ook veel klassieke muzikliefhebbers en amateurmusici. Zij hebben niet alleen belangstelling voor een concert of recital (daarvan getuigt onder meer de grote opkomst bij de Zondagmatinees in Buurthuis Lydia), maar ook voor een speciale cursus om wat meer te leren over een bepaalde componist.

Buurtgenoot en concertpianist *Marcel Worms* organiseert dergelijke bijeenkomsten in zijn studio die alle een grote opkomst hadden. Veel componisten kwamen aan bod, onder wie Beethoven, Bach, Mozart, Schubert.

Deze winter geeft hij een cursus die zal gaan over vijf 'eigenzinnige' componisten die elk een persoonlijke, herkenbare stijl hebben: Leos Janáček (1854 - 1928), Federico Mompou (1893 - 1987) George Gershwin (1898 - 1937) Arnold Schönberg (1874 - 1951) en Francis Poulenc (1899 - 1963).

Marcel Worms licht de cursus toe: "Op elk van de vijf avonden zal ik het levensverhaal van een van de componisten en diens muzikale taal proberen samen te vatten. Na de pauze speel ik een aantal korte werken van de componist, dan wel één groter en belangrijk sleutelwerk. Voor deze cursus is geen enkele voorkennis vereist. Voor zover er in de besprekingen muziektermen worden gebruikt, worden deze uitgelegd. Wie de uitgevoerde muziek in de partituur wil volgen kan dat gerust doen, maar de ogen sluiten en luisteren is evenzo een prima optie."

Nu is de cursus die op 15 januari begint al volgeboekt, maar er hebben zich al mensen gemeld voor de herhaling van die cursus, die begint op 5 maart (vervolgens op 12, 19 en 26 maart en op 2 april). Belangstellenden kunnen zich vanwege het beperkt aantal plaatsen daarvoor nu al aanmelden via marcelworms140@gmail.com.

Meer uitleg over aanvangstijden en cursusgeld, zie www.marcelworms.nl/agenda/. CW

Er zit muziek in de Thomas!

Een verborgen juweel in de luwte van de Beethovenstraat is de Thomas, het moderne gebouw dat architect Karel Sijmons in de jaren zestig ontwierp voor de Protestantse Gemeente Amsterdam. Een fijne plek voor rust, ontmoeting en verdieping.

Twee keer per maand vindt er op de dinsdagmiddag een klassiek lunchconcert plaats. Om 12.15 uur gaat de zaal open, het concert begint om 12.30 uur en duurt een half uur. De entree is gratis.

Prinses Irenestraat 36.
Meer informatie: dethomas.nl

2 december: Vincente Romero, traverso/fluit en Sander Beker, viola da gamba/cello.

16 december: een gitaarkwartet bestaande uit Matthijs van Delft, Eva Schokmell, Barbara Macedo en Kelly Johannes.

Gerrit van der Veen College

De beeldhouwer Gerrit Jan van der Veen werkend aan de buste van toneelschrijver Herman Heijermans, ca 1931. Collectie Stadsarchief Amsterdam.

Het Gerrit van der Veen College is een Cultuurprofielsschool voor havo en vwo. De onderbouwklassen hebben de vakken Dans, Theater, Muziek, Culturele en Kunstzinnige Vorming, Tekenen en Handvaardigheid. Na de derde klas kunnen de leerlingen kiezen voor het examen-vak Theater, Muziek, Beeldende Vorming, Audiovisueel en Dans. Daarnaast zijn er cultuurdagen voor alle jaarlagen. Ruim een derde deel van de ongeveer 940 leerlingen volgt naast het reguliere onderwijs ook een dans- of muziekopleiding. Hiertoe heeft de school een samenwerkingsverband met het Lucia Marthas Institute for Performing Arts, de Nationale Ballet Academie en het Conservatorium van Amsterdam. De leerlingen die gebruik maken van een van deze programma's komen uit heel

Nederland, wonen indien nodig in gastgezinnen en zitten in aparte klassen met een aangepast rooster.

Het college is gehuisvest in het monumentale pand aan de Gerrit van der Veenstraat 99 dat tot 1940 een middelbare school voor meisjes huisvestte. Bij de oplevering van het gebouw in 1928 heette deze straat nog Euterpestraat, vernoemd naar de Griekse muze Euterpe ('Verblijden-de'). In 1940 is het gebouw gevorderd voor de beruchte Sicherheitsdienst die een waar schrikbewind voerde in Amsterdam. Aan het verblijdende karakter van de muze Euterpe kwam hiermee direct een einde. In 1944 bombardeerde de Britse luchtmacht het gehate gebouw, dat echter slechts licht beschadigd werd. Er vielen wel 69 slachtoffers, vier Duitsers en 65 Amsterdamse burgers.

Na de oorlog is de straat en het college vernoemd naar Gerrit van der Veen (Amsterdam 1902 – Overveen 1944), een van de leiders van het verzet tijdens de Duitse bezetting én beeldhouwer. Zijn vele verzetsdaden moest Gerrit in 1944 met de dood bekopen op de fusilladeplaats in de duinen van Overveen. Als beeldhouwer heeft Gerrit vele werken nagelaten waaronder zijn laatste kunstwerk 'De Eendracht van het Land', dat

sinds 1940 boven de Leidseveertunnel in Utrecht staat.

Het college heeft geen beeldhouwwerken van Gerrit in zijn collectie, behoudens een klein kinderhoofdje. Het witte beeld van een moeder met kind, in het plantsoentje bij de ingang van het gebouw, is een creatie van Han Wezelaar (Haarlem 1901 – Amsterdam 1984). JB

Moeder met kind, in het plantsoentje bij de ingang van het schoolgebouw, is een creatie van Han Wezelaar. Foto: Jacqueline Blaauboer.

Herdenking Februaristaking

De jaarlijkse Herdenking van de Februaristaking wordt georganiseerd op woensdag 25 februari om 16.45 uur bij het standbeeld 'De Dokwerker' op het Jonas Daniël Meijerplein in Amsterdam. De herdenking staat in het teken van de blijvende strijd tegen fascisme en racisme. Na 85 jaar is pal staan voor rechtsstaat, democratie en mensenrechten, in binnen- en buitenland, nog even actueel. Dit is een vroege aankondiging omdat de bezorgingstijd van de volgende wijkkrant misschien wat kort op de herdenkingsdatum kan zijn. Meer informatie is te vinden op de website van Comité Herdenking Februaristaking.

Honderd jaar Beethovenstraat

De Beethovenstraat in Zuid, die door stedenbouwkundige en architect Berlage is ontworpen als een statige plek om te wonen, bestaat dit jaar precies een eeuw. Al gauw ontwikkelde de straat zich ook tot een belangrijke winkelstraat. Vooral zakenlieden voelden zich aangetrokken tot de voor toen moderne huizen met centrale verwarming. Door de crisistijd was er eerst veel leegstand, wat veranderde door de massale komst van Duits-joodse vluchtelingen na de Kristallnacht in 1938. Degenen die er verbleven, waren vaak gegoede middenstanders, kunstenaars en intellectuelen. In 1941 was 37% van de inwoners van de Beethovenstraat van Duits-joodse afkomst. De eerste winkel die zich in 1928 aan de Beethovenstraat vestigde was wijnhandel B.J. de Logie. Nu kwamen er Duitse winkels, cafés en een lunchroom bij. Zo begon Siegfried Hergershausen slagerij Hergo.

Na de capitulatie werden steeds vaker ruiten van winkels ingegoooid, vanaf 1942 sloten de meeste; de eigenaren werden weggevoerd. De tramhalte voor de tegenwoordige Albert Heijn is de plek waar 18.000 mensen op de tram werden gezet op weg naar de concentratiekampen. Bij deze tramhalte is eind september een 'Stolperschwelle' onthuld als gedenksteen voor de weggevoerde Joden. Enkelen kwamen terug. Siegfried en zijn vrouw Susanna heropenden in 1947 de slagerij Hergo, hun twee zonen hadden de kampen niet overleefd.

De Beethovenstraat was in de jaren zeventig een dure straat met zo'n tien patisserie- en delicatessenzaken, een 'Fromagerie Européenne', en luxe dames- en herenkleding. Tien jaar later verandert dit beeld door de opening in 1978 van Station Zuid-WTC en het World Trade Center. De

Julius Del Canho begon in 1938 Au Bonheur des Dames (vernoemd naar een roman van Émile Zola). René del Canho, ondergedoken in de oorlog, zette, toen haar ouders en zusjes na de oorlog niet terugkwamen, in haar eentje het leeggeroofde Au Bonheur des Dames voort. Haar dochter Yvonne Leijten volgt haar op. In 2016 stopte het alom geliefde Au Bonheur des Dames, bijouterieën. Foto: Eric Dix, collectie Stadsarchief.

hoge prijzen daar hadden hun weerslag op de huurprijzen van de winkeliers: het aantal (banket) bakkers, slagers liep terug tot één van elk. Ook de betere kledingzaken moesten sluiten. Daarvoor kwamen filialen van Gall & Gall, Etos, Douglas en Blokker (nu al geruime tijd dichtgetimmerd) in de plaats. Daarnaast speciaalzaken, onder meer kaaswinkel Alexanderhoeve en patisserie Van Wely. Na de Stadionweg zijn alleen aan de oneven kant zaken met vooral aandacht voor lichamelijk onderhoud. Na training, zonnebank, nagelstudio, en de clinic met het motto 'Feel good, Feel confident, Feel beautiful' ben je genoeg opgeknapt om een bruidsjaпон te kopen bij 'I do I do'.

De horeca is flink toegenomen: tussen de Apollolaan en de Stadionweg zijn er zo'n 15 gelegenheden om iets te eten en/of te drinken, waarvan

bijna de helft een dubbel terras heeft dat praktisch het hele trottoir beslaat. Lastig voor kinderwagens, rolstoelen en rollators. In de winter kan er buiten, onder kachels die de buitenlucht verwarmen (!?), gegeten worden. De geparkeerde auto's laten zien dat de klandizie van de Beethovenstraat poen heeft. Toch is er in de straat voor elk wat wils: je kunt er evengoed een Rolex kopen als koopjes scoren uit grabbelbakken bij Gideon Italiaander.

Frank van Kolfsochten behandelt in zijn boek 'De Beethovenstraat' uit 2021 ook het grote gedeelte aan de overkant van de brug over het Zuider Amstelkanaal, waar duurzame imposante kantoren en bijzondere appartementen zijn en worden gebouwd, met winkels en restaurants. Hij besluit: 'De Beethovenstraat is ook in haar nieuwe vorm nog altijd onbetwist de koningin van Plan Zuid'. DB

Zuid Schoon

Het gaat goed met deze organisatie van buurtbewoners. In steeds meer straten wordt er met regelmaat voor gezorgd dat zwerfvuil en andere rondslingerende ergernissen worden opgeruimd. Petra van Veelen, buurtbewoner en initiatiefnemer van *Zuid Schoon* ziet de animo groeien, zo bleek ook uit de opkomst bij de 'CleanUp' dagen in september: "Wij hadden zondagochtend de 28e september zelf een straat-clean up met bijna 60 man en namen de Wouwermanstraat, Moreelsestraat en een deel van de Baerlestraat voor onze rekening. Iedereen was ontzettend positief, men was vooral ook blij met het sociale aspect. Restaurant Esh had speciaal voor ons een uur eerder geopend en de koffie gesponsord. Pluim!"

De acties van Zuid Schoon zijn niet onopgemerkt gebleven, getuige de

faciliteiten die er intussen zijn geregeld. Petra: "We hebben een 'materialen hub' bij buurthuis Lydia, met ondersteuning van subsidie van Combiwel. En nog 30 prikkers en ringen en vuilniszakken. Wie een groepsactie wil starten kan de benodigde spullen lenen, een mailtje naar gebiedsmakelaar Jerome Scheltens is voldoende. De Oud-Katholieke Kerk in de Ruysdaelstraat is bezig met een kast en het Dufay Café heeft weliswaar geen plek maar wel betrokkenheid onder de bezoekers: er is gelukkig een buurtgenoot die ruimte heeft voor de spullen.

Verder loopt er bij de gemeente een aanvraag, tezamen met BIZ(ondernemers) van Baerle- en PC Hooftstraat, voor een Glutton straatstofzuiger, een beukenzuiger, een oplossing voor peuken bij scholen (rookvrije zone, daarom geen asbakken!) en nog extra

materiaal voor buurthubs. En er gebeurt meer: zo organiseert het Duivelseiland maandelijks een opruimronde met koffiesponsoring van de Spar. En ondersteunt AH Museumplein prikacties in de omgeving. We zitten niet stil!"

Toch zijn er nog kwesties op te lossen, zoals de overvolle vuilcontainers en de enorme toename van gedumpte verpakkingsmaterialen. Blijf het vooral melden op amsterdam.nl/contact en wijs nieuwe burens op de regels die ook in het Engels te vinden zijn op amsterdam.nl/afval/afvalinformatie. Buurtbewoners die een idee willen lanceren en/of een actie willen organiseren kunnen dat laten weten aan de gebiedsmakelaar Jerome Scheltens via j.scheltens@amsterdam.nl. Samen maken we de buurt schoner, groener en gezelliger! CW

Een feest van lichtjes, een feest voor een schone stad

November en december zijn de maanden waarin de tradities hoogtij vieren: dat begint aan de deur met de kinderlandionnetjes van Sint Maarten op 11 november, gevolgd door de intocht van Sinterklaas, het vanaf 14 december 8 dagen durende Joodse lichtjesfeest Chanoeka, en aan het einde van de maand kerstmis, Oud en Nieuw. We steken (led)kaarsen aan, versieren het huis en tuigen de boom op en wensen elkaar geluk en gezondheid. Gezelligheid kent geen tijd.

Op het Museumplein zal vanaf 22.00 uur de jaarwisseling weer worden ingeluid met een professioneel begeleide spectaculaire geluids-, licht- en digitale vuurwerkshow, met live muziek waar iedereen met vrienden en familie van kan genieten. Happy new year! Ook voor de expats.

En dan is het weer januari en verdwijnen kunstboom en doos met lichtjes en ballen naar zolder (of naar de kringloop, waar ze sinds november al grif van de hand gaan) en gaat de echte kerstboom, die nu toch echt wel uitvalt, de deur uit. Maar wanneer? En hoe? Ook de gemeente Amsterdam heeft daar

Jacob Obrechtplein Foto: Nineke van Dalen

over nagedacht. Zie amsterdam.nl/afval/afvalinformatie. Dit zijn de tips:

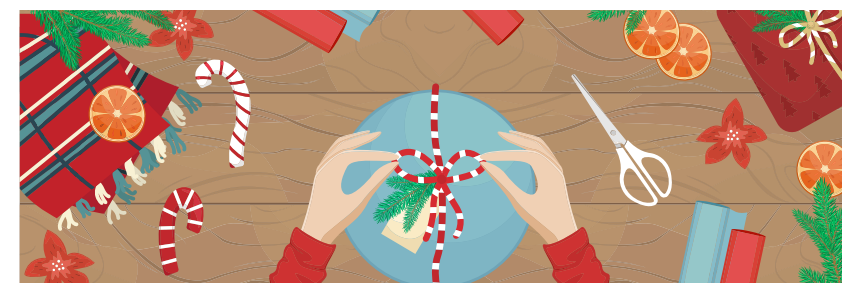
Geen brandhout. Een fijnspar is niet geschikt voor een kachel of open haard, dat geeft veel afzetting van teer in het rookkanaal met risico op een schoorsteenbrand. Beter van niet, dus. Naar de straat ermee.

Centrale ophaalplek. Op veel plekken in onze buurten staat aangegeven tot wanneer de kerstbomen worden verzameld. Tot minstens half januari zal de stadsreining er zorg voor dragen dat de afgedankte bomen – zonder kluit – een goede bestemming krijgen.

Goed voor de stad. Van opgehaalde bomen worden takken en naalden verwerkt tot compost, die wordt gebruikt in stadsparken en andere groenvoorzieningen. De stammen van de bomen worden vaak ingezet in biomassa-centrales, waar ze energie leveren voor stadswarmte.

Wees creatief. Idee voor goede voornemens: maak voor de feestdagen zelf eens een alternatieve 'boom', dan hoeft er geen echte spar voor te sneuvelen! Versier een oude schemerlamp, buig een grote driehoek van ijzerdraad, ga los op een zelf getimmerde paal met wat dwarslatjes en ledlampjes. En kijk gewoon de trucs af op de crea-bea websites, door alleen maar 'zelf kerstversiering maken' in te tikken. Succes verzekerd! CW

Kerstworkshop

Trouwens, wie graag creatief bezig is en echt een mooie kerstversiering wil maken, kan op zondag 30 november terecht het atelier van Goudlokjes Design Giftshop in de Herculesstraat 133 (Stadionbuurt). Daar kunnen zowel volwassenen als (basisschool)kinderen zich uitleven met edelstenen, zeeglas en schelpen voor een smaakvol resultaat dat in een mooi lijstje mee naar huis mag. U krijgt de tips en tricks van de deskundige begeleiding. De kosten bedragen € 15 per persoon. Aanmelden via www.goudlokjesdesign.nl/kerst-workshop.

Oproep: Geen eenzame kerst?

Wie heeft zin en vindt het leuk om in de Stadionbuurt een activiteit te organiseren en uit te voeren voor buurtbewoners? Wie denkt dat er behoefte is aan een eerste kerstdag-activiteit voor buurtbewoners? Mocht er belangstelling zijn dan ondersteunt buurtwerker Petra Beerling de activiteit graag. Hoe, wat en waar kan dan nog volledig ingevuld worden.

Mail of bel Petra:
p.beerling@combiwel.nl, 06-136 197 46.

Bordspellencafé in OBA Roelof Hartplein

Er kan veel meer dan alleen lezen in de bibliotheek. Elke vierde zaterdag van de maand wordt het leescafé van OBA Roelof Hartplein omgetoverd tot een bordspellenparadijs. Spellen liggen klaar voor de fanatiekelingen, maar ook voor spelers die voor de gezelligheid komen. Hosts zijn aanwezig om nieuwe spellen uit te leggen of aan te raden. Je kunt met een groepje komen of in je eentje: er zijn altijd genoeg mensen om een spel mee te spelen. Eigen spellen meenemen mag ook.

Zaterdag 27 december en zaterdag 24 januari, 12.30 tot 17.00 uur.
Vrije inloop: meedoen is gratis.

Huiskamerfestival Gluren bij de burens

Achter de voordeur van gastvrije burens, tussen de boekenkast en kamerplanten kan het zomaar gebeuren: een uniek optreden van dansers, muzikanten, theatermakers, sprekers en andere podiumkunstenaars. *Gluren bij de Buren* is het grootste huiskamerfestival van Nederland en wordt behalve in 62 gemeenten verspreid over het land ook komend jaar in Amsterdam georganiseerd.

Gluren bij de Buren biedt lokale amateurpodiumkunstenaars de kans op te treden voor publiek, in de intieme en laagdrempelige setting van een huiskamer of, tijdens de zomereditie, een tuin. Dit geeft ze de handvatten om actief te werken aan artistieke ontwikkeling, zonder wedstrijdelement of hoge kwaliteitseisen. Alle optredens duren 30 minuten, vinden plaats in de middag en zijn verdeeld over alle wijken van de gemeente. Een grote verscheidenheid aan disciplines is vertegenwoordigd. Bezoekers wandelen of fietsen van locatie naar locatie, zo maken zij kennis met buurtgenoten én lokaal talent. Er is geen entreebewijs nodig, maar een vrijwillige bijdrage is gewenst.

Voor de nieuwe agenda: alles speelt zich af op zondag 1 februari tussen 12.00 en 17.00 uur. Het programma zal vanaf 5 januari online staan, zie glurenbijdeburen.nl.

Zelf meedoen?

GBDB (zo noemt de organisatie zichzelf kortweg) is namelijk nog op zoek naar 'podia' in huiskamers van buurtbewoners die het leuk vinden om voor één middag hun huis open te stellen voor een optreden.

En natuurlijk ook naar enthousiaste podiumkunstenaars, die met deze korte optredens hun act een try-out geven en ervaring kunnen opdoen in een gemoeidelijke ambiance. De inschrijving is al in oktober begonnen, maar wie dit leest en denkt 'dat is iets voor mij' moet er snel bij zijn: de uiterste aanmelddatum is 7 december, zowel voor de acts als voor de locaties.

Op glurenbijdeburen.nl/nl/aanmelden/ is alle benodigde informatie te vinden en kan men de aanmeldformulieren stap voor stap invullen.

CW

Hufterig of hoffelijk?

Op 13 november was het *Wereld Vriendelijkheidsdag*, met de bedoeling te beseffen hoe groot de kracht van iets kleins kan zijn: een glimlach, een vriendelijk woord of een klein gebaar. Een buurtbewoner liet zich hierdoor inspireren en schreef er een persoonlijk en speels stukje over. Over hoe fijn het zou zijn als we allemaal wat attenter met elkaar omgaan. Lees hieronder haar warme oproep tot meer vriendelijkheid:

"I have a dream..."

Ik heb al jaren de wens dat mensen wat hoffelijker tegen elkaar zijn, zo ouderwets galant. Ik kom uit het sociale tijdperk 1959, geboren te Amsterdam en heb het er vaak moeilijk mee, zeker nu mensen zo polariseren. De Wijsgeren zouden zich omdraaien in het graf. 'Filosofer en leer is mijn adagium, vanuit haat kan niets groeien! Alleen vanuit liefde. Dat begint met vriendelijkheid: behandel elkaar zoals je zelf behandeld wil worden, in het buitenland zijn ze daar zoveel beter in. Is lompheid echt zo typisch Nederlands? Voor mij voelt het echt zo..., dus weg met die hufterigheid en kom op voor hoffelijkheid!

Simpele tips:

- Laat iemand rustig uitstappen in het OV, je kan er niet doorheen, alleen een geest.
- Zet je tas op je schoot, iemand wil ook graag zitten, je tas is niet moe.
- Zeg eens sorry als je tegen iemand aanloopt, ja, het woord is met uitsterven bedreigd, dus pas op.
- Groet de bus- of trambestuurder eens en kleef niet aan je telefoon.
- Wees een heer in het verkeer.
- En ten slotte: glimlach eens wat vaker, het is wetenschappelijk bewezen dat het bijdraagt aan uw geluk en het mooie is: het is helemaal gratis! Daar houden de Nederlanders toch zo van?"

Sylvia Baan

Plek van ontmoeting

Open koffie-inloop in de Ruysdaelstraat

De rigoureuze opknapbeurt van de Ruysdaelstraat is volop in ontwikkeling, maar elkaar tegenkomen in een winkel zit er voorlopig nog niet echt in. Duivelseiland heeft sowieso weinig 'eigen' ontmoetingsplekken voor bewoners en buurtgenoten.

Geheel vrijblijvend is er daarom de 'Open Koffie-inloop', waar buurtgenoten even snel kunnen binnenlopen voor een kop koffie of thee en de

laatste nieuwtjes kunnen uitwisselen. Elke donderdag tussen 10.30 en 12.00 uur staat de deur van de pastorie naast de Oud-Katholieke Kerk open en bent u van harte welkom! Met deze koffie-inloop nodig ik graag buurtgenoten uit om elkaar beter te leren kennen. Ook voor hen die graag een praatje maken of nieuwe mensen willen ontmoeten staat de deur wijd open.

Enkele burens hebben de weg al gevonden naar de koffie en de koek. Iedereen is welkom, ongeacht uw achtergrond of levensovertuiging. Voelt u zich welkom om aan te sluiten!

Met een hartelijke groet,
pastoor Michael van den Bergh
Ruysdaelstraat 37

Tramlijn 3 na ruim 100 jaar foetsie

In de loop van de tijd zijn vele tramhaltes, wellicht door bezuinigingen, opgeheven. Zo ook lijn 3 (ingesteld in 1902) die na 29 maart 2026, ondanks veel protest uit Oost en West, definitief uit het Amsterdamse netwerk zal verdwijnen. Spijtig, maar zo stelt het GVB, tegelijkertijd komt er vier procent meer openbaar vervoer bij, vooral in Noord, Zuidoost en Nieuw-West. Dat blijkt uit het uitgebreide plan van de Vervoersregio Amsterdam voor 2026. De route van lijn 3, van de Zoutkeetsgracht via het Museumplein en de Ceintuurbaan naar station Amsterdam Muiderpoort (met halte OLVG-Oost!), wordt deels overgenomen door de tramlijnen 7, 12 en 25. Bij halte De Pijp zullen reizigers tussen het oostelijke en westelijke deel van de stad voortaan moeten overstappen. DB

Inzamelpunt in Zuid voor de Voedselbank

De Voedselbank Amsterdam voorziet wekelijks ruim 4500 personen in Amsterdam van een voedselpakket. Daarmee wordt de strijd aangegaan tegen armoede. Intussen wordt het steeds lastiger voor de Voedselbank om aan producten te komen. Supermarkten en bedrijven hebben hun inkoopbeleid aangepast om voedselverspilling tegen te gaan, dat betekent dat zij minder producten aan de Voedselbank geven.

Om de Voedselbank te ondersteunen is er in de Oud-Katholieke Kerk aan de Ruysdaelstraat een permanent inzamelpunt voor de Voedselbank Amsterdam. De Voedselbank levert de lege kratten, de volle kratten worden door vrijwilligers naar het distributiecentrum in de Houthavens gebracht en verdeeld over de stad.

Heeft u wat houdbare producten, schoonmaakmiddelen of verzorgingsproducten over die u kunt missen, helpt u dan mee? De producten zijn van harte welkom bij het inzamelpunt. Het gaat om nog gesloten producten (in flessen, zakken, pakken, blikken of potten), zoals pasta, pastasaus, rijst, soep, groenten en fruit in blik of pot, droge bonen, vis in blik, koffie, thee, ontbijtgranen, beleg, noten of zonnebloemolie; of wasmiddelen, zeep, enz.

Het inzamelpunt bij de Oud-Katholieke Kerk is geopend op donderdag 10.30-12.00 (pastorie, Ruysdaelstraat 37), zaterdag 14.00-17.00 uur (ingang via de kerk, Ruysdaelstraat 39) en zondag 11.30-12.30 uur (even aanbellen bij de pastorie, Ruysdaelstraat 37). Meer informatie leest u op <https://amsterdam.oudkatholiek.nl/voedselbank>

Pastoor Michael van den Bergh

Hulst

Tegen de tijd dat deze laatste editie van de wijkkrant in 2025 in de bus valt, zijn de dagen kort, de herfst loopt ten einde en de winter staat voor de deur. Mens en dier bereidt zich voor op deze periode van het jaar. De dieren leggen de laatste wintervoorraden aan en dat doen met name de vogels door de hulstbomen/struiken kaal te plukken zodat er geen besje meer over is. En de mens? Die probeert te redden wat er te redden valt aan knalrode besjes van de hulst.

De hulst kent veel varianten zoals

bonte hulst, gladde hulst, hulst met gele of zwarte besjes, maar voor onze decembermaand is de gekartelde hulst met de knalrode besjes toch duidelijk favoriet.

Al eeuwen en bij verschillende culturen worden hulsttakken gebruikt bij diverse rituelen. Ze staan dan symbool voor bescherming tijdens de donkere tijden van het jaar. Bij de Kelten in het Engeland van weleer lieten de druïden hun hutten versieren met hulsttakken om de bosgeesten te eren. De Romeinse natuurkundige Plinius de Oudere

adviseerde in zijn 'Historia naturalis' om een hulst in de buurt van je huis of boerderij te planten om bliksem en hekserij op afstand zou houden. Een oude christelijke wijsheid leert dat de stekelige bladeren als een doornenkroon met de bloedrode besjes symbool staan voor het lijden van Christus. Dit zou wel eens de reden kunnen zijn dat in de kersttijd, zelfs in orthodox-christelijke kringen waar de kerstboom als heidens symbool niet in huis wordt gehaald, de kerststukjes van hulst en met een kaars in het midden ten teken van het nieuwe licht zo geliefd zijn. JB

Vermist?

Aan Zwerf en zijn kornuiten zal het niet liggen, die worden gerespecteerd, dan wel gedoogd in hun buurt en vinden hun weg wel. Toch scharrelt er soms wel eens een onbekend, schichtig katje in de achtertuinen en de randen van het park. Bang om weggejaagd te worden door soortgenoten die hun territorium met klauw en tand

verdedigen, bewust of onbewust uit het zicht van hun baasjes verdwenen. Het komt nog wel eens voor na een verhuizing. Amsterdammers houden van huisdieren en zullen naar een oplossing zoeken om zo'n beestje te helpen. Dan is het goed om te weten dat er een Stichting Amsterdamse Zwerfkatten bestaat, waar men een melding kan doen op www.saz.amsterdam.nl door het formulier Zwerfkaten melden aan te klikken. Of door te bellen naar 020 6190357. Gaat het om een gewonde of zieke kat, of meerdere katten in nood (gedumpte kittens), dan is bellen zelfs aanbevolen. Men komt dan direct in actie: "Wij kijken of de kat van iemand is door het verspreiden van informatie in de buurt," zo meldt de website. "Is er geen eigenaar te vinden, dan vangen we de kat(ten), vaak met hulp van de melder. We gebruiken daarbij diervriendelijke vangkooien. Het vangen van katten vraagt veel geduld, soms enkele dagen tot weken in bijzondere gevallen."

Bij de Stichting Amsterdamse Zwerfkatten worden de gevonden katten gecontroleerd op hun gezondheid. Wanneer ze daar terecht komen, worden ze ontwormd, ontvlood, ingeënt en - als het nodig is - gesteriliseerd of gecastreerd. Ze krijgen de benodigde medisch zorg.

Als er geen eigenaar wordt gevonden en de kat of kittens zijn weer opgeknapt, verhuizen ze naar een dierenasiel, alwaar ze in aanmerking komen voor adoptie. Ook die adressen staan op bovengenoemde website. CW

Zwerf en zijn vrienden

Ergens onder een imposante naaldboom in Amsterdam-Zuid zitten Zwerf en zijn vrienden bijeen. Het najaar is voorbij en de winter is in aantocht. De dagen zijn kort en de nachten lang. Gelukkig breekt over niet al te lange tijd de zonnewende aan en zullen de dagen weer gaan lengen met dat mystieke licht als voorbode van een nieuw tijdperk. Waarschijnlijk staat die naaldboom ergens in een open veld of park, want in de duisternis van de vrijwel bewolkte avond wijst alleen een verre gloed op het stadse leven.

Rond de boom zit Zwerf met zijn vrienden die hij heeft ontmoet in zijn loopbaan als zelfbenoemde burgemeester van de wijk. Het is een kattenvolk pur sang, want de gevleugelde relaties van Zwerf

blijven liever op afstand en ook de eenden, ganzen, konijnen, hazen, egels en padden blijven liever ver weg van dit gezelschap. Je weet tenslotte nooit in deze tijden rond feestmaaltijden met oplopende kosten voor een kerstdiner, enz. ...

Daar zit het kattenvolk dan: Zwerf, Kwien, Erigo de semi Italiaanse kater, Poet als prominent aanwezig Russische kater die het niet kan laten te blinken naar de Noorse Boskat, de Arabieren zitten gezellig naast de prachtige Siamezen, terwijl de Perzen zich vermaken met de nazaten van de Egyptenaren-van- weleer. En dan niet te vergeten alle mengelmoesjes van deze geslachten zoals die zich in de loop van de tijden in ons prachtige Amsterdam hebben gevestigd en hier wisten te overleven.

Het is een aandoenlijk gezicht in deze voor ons mensen woelige tijden: dit poezengezelschap verenigd onder een oude naaldboom, waarvan de naalden beginnen te grijzen, maar waar in de top onder een mager maanlichtje een prachtig rood hart straalt dat voor iedereen, dier en mens, de boodschap uitstraalt 'Een voor-spoedige en gelukkige wintertijd voor allen'. JB

Bescherming voor planten en insecten

Je ziet het aan de bomen, het weer verandert en mensen halen hun jassen weer van zolder. De natuur bereidt zich voor op de koudere periode. We kunnen de planten, bodem en insecten helpen door de bodem te bedekken met dood organisch materiaal: mulchen. Dit materiaal kan van alles zijn, zolang het door de natuur afbreekbaar is: takjes, bladeren, snoeiresten, boomschors of stro. Deze laag beschermt de bodem tegen uitdrogen door harde wind, geeft een overwinteringsplek voor insecten en zorgt op den duur voor nieuw voedsel voor het bodemleven en planten. Deze methode is geschikt voor de volle grond maar zeker ook voor planten in potten. Dit is ook het ideale seizoen om nog te planten: vaste

planten en bollen. Vaste planten omdat deze het hele najaar nog doorgroeien onder de grond en dus steviger en sterker terug komen in het voorjaar. Bollen omdat deze geplant moeten worden voordat de grond echt te hard wordt door vorst. Ze komen als eerste op in het voorjaar en zijn dus het eerste beschikbare voedsel voor, bijvoorbeeld, insecten. Belangrijk: koop biologisch! Er gaan nog steeds veel insecten dood aan de hoeveelheid pesticide die wordt gebruikt op planten en bollen. Wie verantwoord wil tuinieren koopt de biologische bollen onder meer bij Groen Gemaal aan het Sarphatipark, Odin biologische Foodcoop op de Ceintuurbaan of bij De Aanzet in de 1ste Jacob van Campenstraat. Liever online? Bezoek de websites van Ecobulbs of Natural Bulbs.

Voor meer groene tips, informatie over planten en tuin, of voor wie zelf een groen bewonersinitiatief wil opstarten in Amsterdam Zuid: kijk op www.groenebuurten.nl of kom langs bij een van onze spreekuren: elke maandag* van 10.00-12.00 uur bij SUP, Surinameplein 35 of van 14.30-15.30 uur bij het Groen Gemaal in het Sarphatipark.

*Zekerheid dat we er zijn? Maak een afspraak via info@groenebuurten.nl. Tijn Jans van GroeneBuurten

Fietspad Beatrixpark vanaf Diepenbrockstraat afgesloten

Voor bewoners die gewend zijn om zo af en toe vanaf de Beethovenstraat naar de Rivierenbuurt te wandelen of te fietsen door het altijd zo fraaie Beatrixpark is het even opletten: sinds eind september is er een grote opknappbeurt aan de gang in het deel rond het peuterbadje en de speeltuin. Er komt een nieuw bad met bijbehorende technische ruimte en zowel de bestrating als de betonnen overkapping worden opgeknapt. Na de werkzaamheden voldoet het peuterbad weer aan de nieuwste regels voor hygiëne en veiligheid. Het bad blijft er hetzelfde uitzien.

Daarom is het Boerenweteringpad afgesloten voor fietsers en voetgangers vanaf de entree van de speeltuin tot aan de Diepenbrockstraat. Dit gedeelte wordt gebruikt voor bouwverkeer. Ook buiten de werktijden en in de weekenden zijn het werkterrein en de weg om veiligheidsredenen dicht en blijven kiosk en speeltuin afgesloten. Fietsers en voetgangers worden omgeleid via gele borden.

Het is de bedoeling dat alles er in het voorjaar van 2026 weer blinkend uitziet.

Café Welling het gezelligste nationale kerststuk

In de geheime kelder van Café Welling kun je nu nog met gemak staan maar na januari misschien niet meer. Een grote berg kerstkisten staat nokkie-nokkie tot aan het plafond gestapeld. En elk jaar komen er weer een nieuwe dozen bij. Het is langzamerhand een kerstkelder!

“Café Welling is een begrip in cultureel bewuste kringen. Daar kun je niet aankomen met een lullig kersttakje voor het raam of zo’n obligaat kerstkransje boven je deur,” aldus Frits Müller en die kon het weten, want hij was decennialang de vaste politiek cartoonist bij het NRC Handelsblad. “Je doet het helemaal of helemaal niet!” Daar heeft Café Welling in 1980 goed naar geluisterd. En dus gaan op 15 december alle medewerkers de hele tent binnen en buiten aankleden met originele kersttoestanden. Het is een creafeest dat elk jaar weer verrast want we zitten hier niet in Appingedam.

In de tijd dat er nog gepaft mocht worden en de plafonds vanzelf donkerbruin kleurden, was Welling braaf met echte kersttakken aan het plafond begonnen – ja, Müller was er nog niet en je moet toch wat. Maar na een week in de warme rook viel er weleens een droge dennennaald naar beneden en die kon elk moment in de fik vliegen. Ooit viel zo’n naald in het glas bier van een brandweerman en dat deed de deur dicht. Weg dennengeur. Geen natuurtakken meer aan het plafond. Sindsdien kwam de kerstzege door een andere deur binnen: ‘Creativiteit over-the-top’ maakt nu van Café Welling elk jaar een nationale schat. Het is niet alleen een feest voor de buurt, er komen mensen uit heel Nederland kijken, zelfs uit België.

Grijp je kans, mis het niet. Kom langs om te genieten van de decemberdrankjes en de kekke kerstgekte van Café Welling van 15 december tot 8 januari. CvdH

Bridge

Hoe maakt West 3Sa na ♠V-start?

Bridgeprobleem voor gevorderden

Tijdens een 4-tallenwedstrijd (overslagen zijn niet belangrijk) word je als West leider in 3Sa. Noord start ♠V voor jouw heer. Uiteraard begin je te werken aan de ♦-kleur (je hebt negen slagen nodig) en dus speel je ♦3 voor waarop Noord ♦V bijspeelt. Hoe ga je verder?

Informatie: Guido Bakker, 06 171 454 00, of berlagebridge@gmail.com.

Schaken

Een kleine maand geleden vond de FIDE Grand Swiss plaats, waarbij 2 tickets voor het kandidatentoernooi (kwalificeringstoernooi voor het Wereldkampioenschap) werden vergeven. De Duitse Vincent Keymer stond er na 9 rondes ontzettend goed voor en zou bij een winst in de 10e ronde vrijwel zeker zijn van een plek in het kandidatentoernooi. Het liep echter anders.

Keymer (wit) speelde in een gewonnen stelling het ongelukkige 54.Tb7-h7. Zie jij hoe landgenoot Matthias Blübaum (zwart) door middel van een tactische truc remise wist af te dwingen? Martin Blom en Jule Cordes

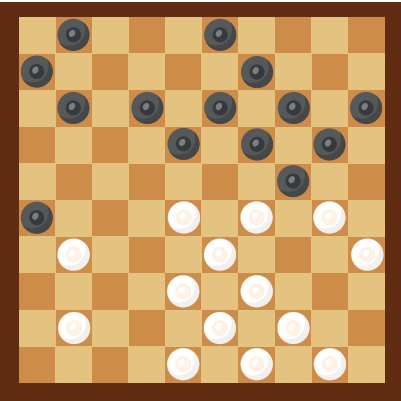
Tip: zwart wint een pion door een mooie tactische combinatie met het paard

leider		dummy
♠ AH4		♠ 53
♥ AV65		♥ 32
♦ 83		♦ AHB764
♣ A842		♣ B75

Dammen

De gevaren van te scherp op winst spelen.

Wit speelt en wint.

Dit keer een fragment uit de ere-divisie wedstrijd Hijken DTC – IJmuiden, de partij Hans Jansen – Martin van Dijk, 4 oktober jl.

Stand na 23. 21-26 een analyse stand. Voorafgaande zetten 22. ... 7-11 23. 34-30 21-26. 22. ... 7-11 is niet gespeeld, maar zou een scherpe winstpoging geweest zijn. Altijd een zware beproeving om die verleiding te weerstaan. 23. 34-30? Deze zet kan omdat op 23. ... 20-25 24. 29x20 25x34 25. 39x30 14x34 26. 33-29 34x32 27. 38x7 met doorbraak of schijfwinst volgt. 23. ... 21-26? In de partij een zet eerder gespeeld. Hoe wint wit vanuit deze diagramstand? Hans Jansen

Oplossing bridgeprobleem:
Je speelt 3Sa met ♠V-start van Noord die je neemt. Als je vervolgens ♦3 speelt, verschijnt bij Noord ♦V. Als je nu deze slag wint in de dummy, ga je down; als Noord ♦V-sec heeft (en Zuid dus een 4-kaart ♦ heeft), dan maak je maar drie ♦-slagen en kom je niet op negen slagen uit. Als je ♦V duikt en Zuid deze kleur bekent, maak je in ieder geval vijf ♦-slagen, twee ♠-slagen, één ♥ - en één ♣-slag.

Oplossing schaken
54...Ph5xg3 55.Kg2-xg3 (in de partij) gebeurde 55.Th7-h6+ Ke6-f7, waarna de materiaalverhouding gelijk is) 55...Td2-d3+ 56.Kg2-g2 Td3xc3

Oplossing dammen:
24. 28-23! 26x46 25. 48-42 19x28 26. 30x17 11x22 27. 42-37 46x32 28. 38x27 22x31 29. 33x4 en het eindspel wint gemakkelijk bijvoorbeeld 30. ... 31-36 31. 4-27 36-41 32. 27-32 41-47 33. 32x5 47x24 34. 39-34 en de zwarte dam wordt altijd gevangen. Bijvoorbeeld 34. ... 24-47 35. 34-29 47x24 36. 35-30 24x35 37. 44-40 35x44 38. 50x39

Jong- en oud-zuid samen voor het klimaat

Lopend door het Vondelpark tijdens een gezellige vroege herfststorm dacht ik aan de stormen die volgens Volkskrant en Trouw, rond dit moment woeden in Kroatië, Spanje en Frankrijk. Ze gaan gepaard met hittegolven van 45 graden, die volgens weerdeskundigen een aanzet tot superhittesgolven van tegen de 50 graden vormen. Mensen moeten hun droogtegebieden verlaten en het aantal bosbranden neemt jaarlijks toe.

Veel jonge mensen weten over zo'n 25 jaar een gezin te hebben, midden in een carrière te zitten. Tegelijkertijd blijft dat grote probleem, het klimaat bestaan. Tienduizenden jongeren demonsteren daarom bij Greenpeace, Milieudefensie en Extinction Rebellion. Het is een groot aantal, maar zouden het er niet honderdduizend of een miljoen moeten zijn?

Daarnaast slepen milieuorganisaties Staten en Multinationals voor de rechter vanwege het niet nakomen van nationale c.q. internationale verdragen met de plicht de bevolking te behoeden voor natuurrampen. Vaak geven rechters de milieubeweging gelijk. Maar de Staat en multinationale bedrijven hebben vele deskundige advocaten in dienst, die kans zien opgelegde sancties via hoger beroep te omzeilen of eindeloos uit te stellen. Het gebeurt wel dat onder druk van een klimaat betrokken directeur samen met de advocaten een mooi rapport verschijnt waaruit dan moet blijken dat ook de staat en het internationale bedrijf (zie Shell en ING) bezorgd zijn en hun best doen iets te veranderen. Concreet gebeurt er dan weinig of niets. Naar het publiek toe wordt de suggestie gewekt dat er al veel wordt gedaan en triest genoeg gelooft een deel van het publiek dit, of wil het als geruststelling geloven.

Gevolg is dat tegenstanders van klimaatacties beweren dat o.a. de bezetting van de A12 door Extinction ondemocratisch is. Onzin natuurlijk. In de jaren 60/70 heeft de Nederlandse staat via internationale verdragen vastgelegd (artikel 39 van de grondwet) dat demonstreren een

onderdeel is van de vrijheid van meningsuiting. Er is een aanmeldingsplicht en de burgemeester mag een demonstratie verbieden, mits zij daar gegronde redenen voor heeft.

Als aanval op dit demonstratierecht wordt door tegenstanders wel gesteld dat die demonstraties meestal gewelddadig zijn. Nou als er iets geweldloos is verlopen dan is het wel de bezetting van de A12. Als grootvader voor het klimaat ben ik daar wezen kijken en heb hen aangemoedigd. Via een grote spuit werd geprobeerd mensen weg te jagen. Jonge vrouwen dansten in bikini onder deze kunstregen. Er werd muziek gespeeld, veelal klassiek, maar een stukje verder ook rock & roll, kinderen deden spelletjes en het geheel was een gezellige protestbijeenkomst.

'Grootouders voor het klimaat' is een in 2016 opgerichte organisatie met tienduizenden leden en tegen de duizend afdelingen verspreid over het land. Ook in andere Europese landen zijn ze actief. Er is een nieuwsbrief, delegaties van 30 à 50 mensen praten met Tweede Kamerleden en andere politici. Bij demonstraties staan ze aan de zijkant demonstranten aan te moedigen.

Kortom, voor wie afziet van een paar uur op koud natgespoten asfalt te gaan zitten of wie niet mobiel is, is Grootouders een uitstekende organisatie. Zij komen op voor hun kinderen en kleinkinderen. Daarbij worden hun aanmoedigingen van demonstranten en contacten met de politiek zeer gewaardeerd. Contactpersoon voor Amsterdam is o.koldewey@gmail.com.

Tenslotte zullen klimaatproblemen binnen een aantal jaren voor iedereen, vrouw, man, rijk, arm, jong, oud een levensprobleem worden. Dus oud en jong Zuid: word actief en sluit je aan bij jouw leeftijdsgebonden organisatie. Veel succes, mij zal je zeker bij de Grootouders tegenkomen. hansbeerends@planet.nl

De bijzondere ramen van enkele Rijksmonumenten in de buurt

Het Nieuwe Huis is een breed en hoog appartementencomplex aan het Roelof Hartplein, in 1928 opgeleverd met als doel onderdak te bieden aan vrijgezellen. Ontworpen door architect Barend van den Nieuwen Amstel in de stijl van de Amsterdamse School. Het werd een mooi afgewerkt gebouw met 169 appartementen en veel aandacht voor het interieur. Met portiersloge, restaurant, fietsenkelder, binnentuin en dakterras, leeszaal en postkantoor, kamermeisjes en een huisnaaister. Een staf van 35 man personeel stond klaar voor huishoudelijke werk of boodschappen. Het indrukwekkende marmeren trappenhuis met de prachtige lichtval door de vrolijke kleuren van enorme glas-in-loodramen, is van dezelfde architect. Het Nieuwe Huis bestaat nog steeds als huis voor alleenstaanden, zij het zonder kamermeisjes en restaurant. En postkantoor Zuid is sinds 2013 Medisch Centrum Roelof Hart.

De **Oud-Katholieke Parochie Petrus en Paulus** aan de Ruysdaelstraat is ontworpen door architect Johan W.F. Hartkamp jr., een leerling van Berlage. Het kerkcomplex werd in 1914 opgeleverd als opvolger van schuilkerk 'De Ooievaar' aan de Barndesteeg in de binnenstad. De voor die tijd moderne bouwstijl kreeg wel de barokke interieuronderdelen uit de schuilkerk mee, zoals altaar, preekstoel en communiebank, ook nu nog de blikvangers in het interieur. Maar de glas-in-lood ramen met de kernachtige ornamenten zijn typerend voor de sobere Berlage-stijl uit het begin van de vorige eeuw. Toen er rond 1950 een fusie kwam met de Oud-Katholieke schuilkerk aan de Brouwersgracht, werden nog meer barokke interieurstukken ingebracht. Het is ook vandaag de dag een toegankelijke plek in de buurt waar vaak de deuren openstaan voor een kopje koffie.

Huize Lydia is ontworpen door de architect Jan Boterenbrood in Amsterdamse Schoolstijl en werd in 1927 voltooid. Begonnen als thuis voor Katholieke meisjes. In de Bovenzaal waren culturele avonden met zang, dans en toneel om ze te behoeden voor de immorele buitenwereld. Andere eerdere bewoners bestonden uit verpleegsters uit het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis, Duitse en Oostenrijkse dienstmeisjes, en alleenstaanden die uit brandgevaarlijke pensions

kwamen. Ook hier ontwierp de architect het interieur tot in detail. Dus ook de kleurrijke bovenlichten in de vroegere conversatiezaal. Links en rechts in het gebouw, zichtbaar vanaf de voorkant, bevinden zich kantoorruimtes waarin een groot half rond raam met glas in lood in blank en geel glas. In de zijgevel aan de Bronckhorststraat is een zelfde soort raam maar dan met kleurig glas in lood met bloemenfiguren.

De Obrechtkerk, voluit Onze Lieve Vrouw van de Allerheiligste Rozenkrans en bij parochianen Rozenkranskerk genaamd, is een Neo-romaanse kruisbasiliek met kathedrale allure vanwege de twee torens. De Rooms-katholieke kerk werd gebouwd tussen 1908 en 1911 naar een ontwerp van de samenwerkende architecten Jos Cuypers en Jan Stuyt. Opvallend is het kleurrijke interieur en de vele kunstwerken die er te zien zijn van zowel kunstenaars van vóór 1920 als van vernieuwende werken uit de jaren daarna. Op www.obrechtkerk.nl staan alle kunstenaars vermeld. Bij het orgel is dit indrukwekkende roosvenster te zien met het verhaal van Christus' verrijzenis: aan weerszijden van het centrale Christusmedaillon zien we Adam en Eva in het voorgeborchte en daaronder een medaillon met de Calvarieberg. Het werd ontworpen door Matthieu Wiegman (1886-1971).

Het Amsterdams Lyceum is het oudste lyceum van Nederland. De school werd in 1917 gesticht door dr. C.P. Gunning (1886-1960), groot voorstander van het toen nieuwe schooltype 'lyceum' waarin gymnasium en hbs verenigd werden. Het gebouw aan het Valeriusplein, in 1920 in gebruik genomen, is een ontwerp in de stijl van de Amsterdamse School van de architecten Herman en Jan Baanders. Het gebouw heeft zijn oorspronkelijke karakter behouden, ondanks latere modernisering. Het unieke siermetselwerk is gebleven. Ook om die reden is het nu Rijksmonument. Het pronkstuk is de aula, niet in de laatste plaats vanwege de kunsthistorisch interessante gebrandschilderde ramen van schilder, graficus, glazenier en schrijver Richard Nicolaüs Roland Holst (1868-1938). Het zijn symbolische voorstellingen, die de kernwaarden van de school weerspiegelen: solidariteit, respect en verantwoordelijkheid.

DB/CW

Foto's pagina 32: Date van Utteren, Inge Oortgiesen, Carla Wijnstroot en Herman van Rongen, Driemondglas.nl

Blik op Oud-Zuid Glas in lood

Het Nieuwe Huis

Buurthuis Lydia >

Obrechtkerk

Oud-Katholieke Kerk Ruysdaelstraat

Het Amsterdams Lyceum